Hayat

Ayrıca bu sayıda:
5 renkli, resimli
Türkiye turistik
haritası

Bu sayıda :

Üç Büyük Tefrika

Hamilton'un karşısındaki
Türk generali konuşuyor :
**ESAT PAŞANIN
ÇANAKKALE HÂTIRALARI**

**COLLINS'ten
yeni bir şaheser :
YAŞAYAN ÖLÜ**

YILDIZLARI GİYDİRİYORUM
Paramount stüdyosu
kostüm şefinin hâtıraları.

Ortadaki tablo :
*Avrupa Güzellik
Kıraliçeleri*

: 27 3 TEMMUZ 1959
125 KURUŞ

KADIN OLMAK BİR İMTİYAZ MI?

...Evet Türk Ekspres Bank'ın müşterisi iseniz hanım olmak bir imtiyazdır. Hanımlara çifte şans veren yegâne banka Türk Ekspres Banktır

T.E.B.

1959 YILINDA YALNIZ HANIMLARA 75.000 LİRA

FAAL 50-4

TÜRK EKSPRES BANK

işde emniyet ve sür'at

Reklam Moran

EN ÂLÂSI!

ANKARA MAKARNASI

Nuh'un

ANKARA MAKARNASI

ANKARA MAKARNA UN VE İRMİK FABRİKALARI
Nuh Ticaret ve Sanayi Anonim Şirketi
İstanbul Tel.: 22 10 72 Ankara Tel.: 12395

Doğan Kardeş'in renkli

8 çeşit yeni çıkan parlak kartpostalları

Fiatı 75 Kuruş
En az 100 adet alan bayilere 50 kuruş
Taşraya ödemeli gönderilir

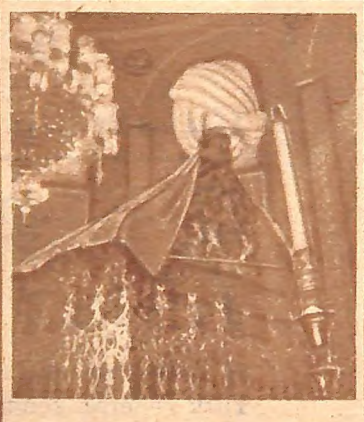

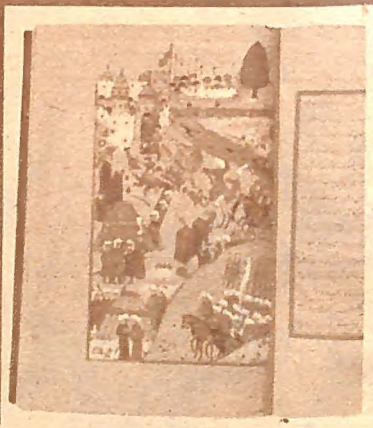

Fatih Camii
Mosquée de Fatih (Mosquée du Conquerant)
Mosque of the Conqueror

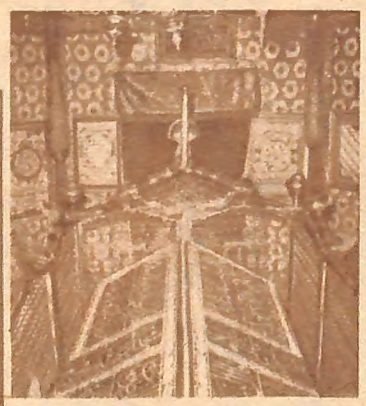

Eyüp Türbesinin içi
Intérieur du Mausolée d'Eyüp
Interior view of the Turbeh of Eyüp

14. Yüzyıldan bir Türk minyatürü (Hünername'den. Topkapı Sarayı Müzesi)
Miniature turque du XVI ème Siècle. (Hünername. Palais de Topkapi)
Turkish miniature (XVI th Century) from Hünername. Topkapi Palace Museum

Fatih Türbesinin dışarıdan görünüşü
Extérieur du mausolée de Fatih
Exterior view of the Turbeh of the Conqueror

Toptan satış yeri :
Divanyolu Klotfarer Cad. No. 7

Perakende satış yeri :

Galatasaray Meydanı Doğan Kardeş mağazası
Divanyolu Caddesi Doğan Kardeş magazası

Hayat

SANDRA MILO
(Foto : Dial - Roma)

HAFTALIK MECMUA

YIL : 4 SIRA No : 143
SAYI : 27 CİLT : II 1959

SAHİBİ : Şevket RADO
NEŞRİYAT MÜDÜRÜ :
Hikmet Feridun ES
YAZI İŞLERİNİ FİİLEN İDARE EDEN MESUL MÜDÜR :
İbrahim ÇAMLI
REDAKSİYON :
Sadun ALTUNA
Hikmet ANDAÇ
RESİM ve BAŞLIKLAR :
Ayhan ERER
Oral ORHON
FOTOĞRAFLAR :
FOTO HAYAT (Hususi Servis) - M. Sürenkök (Ankara) Turizm Fotoğraf Aj. (İzmir) Associated Press - United Press - Keystone - T. Haberler Ajansı - Ajans Ekspres.
TELİF HAKLARI :
Neşrettiğimiz bütün yazı ve resimlerin iktibas hakkı mahfuzdur. Mehaz göstermek suretiyle dahi alınamaz. Mecmuamıza gönderilen yazı ve resimler basılsın veya basılmasın iade edilmez.
İDARE YERİ :
Divanyolu, Klodfarer Caddesi No. 7, İstanbul. Tel : 27 34 56
DİZİLDİĞİ YER :
Doğan Kardeş Yayınları Anonim Şirketi Basımevi - İst.
BASILDIĞI YER :
Tifdruk Matbaacılık Sanayii A. Ş. Basımevi - İstanbul.
İLANLAR :
Türk Basın Birliği Resmi İlânlar Limited Ortaklığından verilen ve tekniğimize uygun olarak hazırlanmış her türlü ilân alınır.
ABONE ŞARTLARI :
(Türkiye için)
Yıllık (52 Sayı) 60 T. L.
6 Aylık (26 Sayı) 30 T. L.
Yabancı memleketler için 100 T. Lirası karşılığı (âdi posta ile)
Yıllık : 11 $ veya 4 £
6 Aylık : 5.50 $ veya 2 £
HAYAT Mecmuası yabancı memleketlerde Dolar olarak 15 Cent'e, İngiliz Lirası olarak 1 Shilling'e veya bunların karşılığı olan fiatla satılır Abone olmak isteyenler yukarıda yazılı Dolar veya İngiliz Lirasını T. C. Merkez Bankası vasıtasiyle adresimize gönderdikleri takdirde mecmualarını muntazaman alırlar. Uçakla gönderilecek abonelerden uçak posta masrafı ayrıca tahsil edilir.

YELKEN MEVSİMİ AÇILDI

İki hafta süren yelken yarışları imbatla başlamıştı. Piratlar 5,5 millik bir rotayı takibederek yarıştılar. İstanbuldan, İzmirden, Kocaelinden, Ankaradan gelen yelken ekipleri, Danimarkada yapılacak olan (Kanad 505) sınıfındaki uluslararası yarışmada Türkiyeyi temsil edebilmek için çalışıyorlardı. Moda koyu ve açıkları yelkenlilerle dolmuştu. Yelken mevsimine girmiştik...

ATLANTİK KONGRESİNDE TÜRK HANIMLARI — Geçenlerde Londrada toplanan Atlantik Kongresi dolayısiyle, bir tanesi kitap sergisi olmak üzere çeşitli sergiler açılmış, her kongrede olduğu gibi kokteyl partiler, yemekler biribirini takibetmiştir. Yukarıdaki fotoğrafta, Londradaki Türk Büyükelçiliğinde verilen yemekte (soldan itibaren) Bayan Erner, Bayan Kura, Bayan Perin ve Bayan Çoruh görülmektedir.

23. BERGAMA KERMESİ

Her yıl tekrarlanan Bergama Kermesi bu yıl da büyük bir kalabalığın iştirakiyle kutlanmıştır. Asklepion tiyatrosunda halk oyunları oynanmış, Ankara Konservatuvarı Tiyatro Bölümü ve Karşıyaka Lisesi öğrenciteri piyesler temsil etmişlerdir. Yandaki fotoğrafta Efelerin oyunu görülüyor. **Foto Mesut Erol-Bergama**

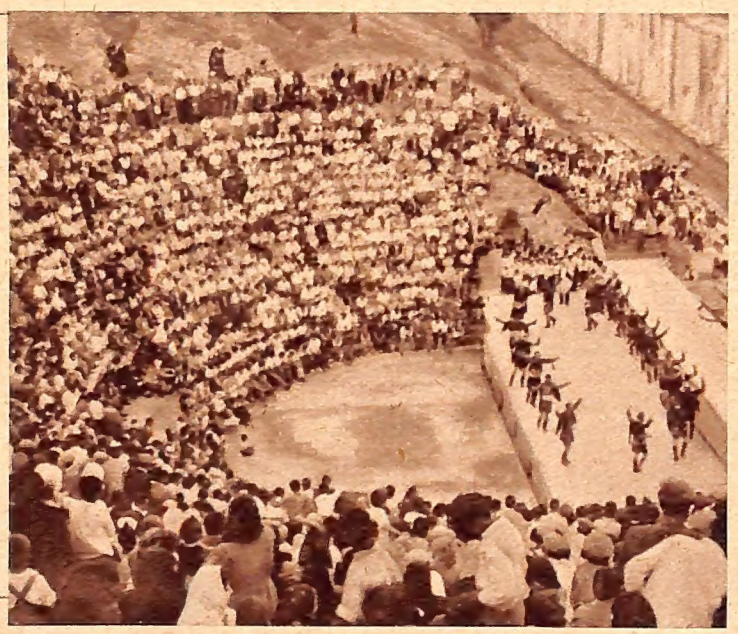

TENİS KIYAFETİ — Sarı bir peruk; terini kurulamak için şerit halinde bir havlu; altın dantelli bir elbise ve on sekiz ayar altın lâme külot. Bu, Amerikanın tenis yıldızı Karol Fageros'un bu yılki Wimbledon'da giyeceği kıyafettir. Fageros'un geçen yılki külotu 24 ayardı.

BABA - OĞUL — Parisin Chantilly koşu yerinde yapılan at yarışlarını takibe gelenler bu yıl Prens Ali Han'ı, oğlu yeni Ağa Han Kerim ile beraber gördüler. Yaşlanan baba, oğlunu yetiştiriyor olmalıydı.

Hayat'ın 1959 senesi 1. cilt Kapakları Hazırlanmıştır

Hayat bu sayısında 1959 un 2. cildine giriyor. Bu vesile ile 1959 un 1. cildi için kapaklarımızın hazır olduğunu ilân ederiz. Mavi zemin üzerine nefis Türk motifleri ile sanatkârane bir şekilde basılmış olan bu kapakların fiatı 5 liradır. Hayat'ın yeni kapakları içindeki 1959 1 inci cildi, kütüphanenizi devamlı olarak süsliyecek değerde bir eserdir.

FEVZİYE BARTU ROMADA — Ankara Devlet Operası'nın büyük kıymeti mezzo - soprano Fevziye Bartu, Romanın meşhur Eliseo opera - tiyatrosunda, Cavallerio Rusticana operasının baş rolü Santuzzo'yu büyük bir başarı ile oynamış ve çok takdir edilmiştir. Fotoğrafta Fevziye Bartu (sağdan ikinci) kendisini candan alkışlıyan iki bin seyirciye mukabele ederken görülüyor. Genç sanatçımız ilk defa milletlerarası olmaktadır.

MARMARA SULARI SAN DIEGO'DA — Amerika Birleşik Devletlerinin San Diego şehrinde yapılan Mission Körfezi Su Eğlencelerine Türkiye de güzel bir sürahi içinde Marmara sularından göndererek katılmıştır. Yukarıda, çeşitli memleketlerden gönderilen suları, bütün insanlar arasında dostluk ve iş birliği temennisi ile biribirine katan günün hostesi Miss Diego; yanda da İstanbul Belediyesinin gönderdiği su dolu sürahi görülüyor.

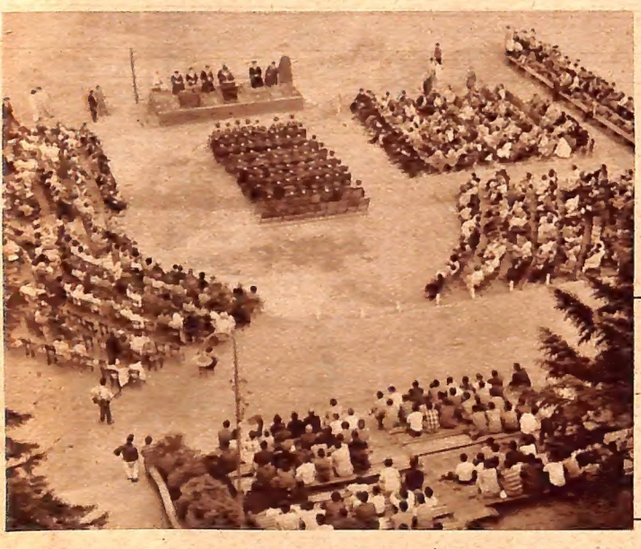

DİPLOMA TÖRENİ — Bebekteki Amerikan Erkek Koleji'ni bitiren öğrenciler törenle diplomalarını aldılar. Yanda okulun bahçesinde yapılan törenden bir an görülüyor. Ortada siyah cübbe ve takkeleri ile oturanlar bu yılki mezunlardır.

İSTANBUL MANZARALARI

Haziran ayı içinde, Çinili Köşk'ün alt katında, XV. yüzyıldan günümüze kadar yerli ve yabancı sanatçıların eserlerinden müteşekkil bir «İstanbul Manzaraları Sergisi» açılmıştır. Topkapı Sarayı Müzesi Müdürü Halûk Y. Şehsuvaroğlu'nun hazırladığı sergideki eserlerin büyük bir kısmı Topkapı Sarayı ile Dolmabahçe Sarayı'ndan, diğerleri de Deniz Müzesi ile Resim - Heykel Müzesi ve İst. Üniversitesinden; şahıslardan temin edilmiştir. Gelecek hafta, sergide teşhir edilen Fausto Zonaro'nun «Kayığa Biniş» adlı tablosunu renkli olarak orta sahifelerimizde bulacaksınız.

Sohbet KÖŞESİ

YETİŞMEK HEVESİ OLMAYINCA

BÜTÜN büyük adamlar, bütün dikkati çeken ve cemiyette itibarlı bir mevkie sahip olan kimseler, bir mirasa konmayıp da kendi gayretleriyle zengin olan bütün insanlar, hepsi ve hepsi ulaştıkları mevkileri çalışmalarına, başkalarından çok çalışmalarına borçludurlar, derler. Bu söz doğrudur, fakat unutmamalı ki, yalnız çalışmalarına değil. Çok çalışan, fakat netice alamıyan insanlar da vardır.

Hayatta muvaffak olmak bir günün, bir haftanın, hattâ bir senenin işi değildir. İnsanlar muvaffak olmıya genç yaşlardan itibaren başlarlar. Çocukluğu geçirdikten sonra bazı insanlarda yetişmek, herkesin yaptığı işi onlardan daha başka türlü ve daha iyi yapmak hevesi belirir. «Ben bu işi filân adamdan niçin daha iyi yapmıyayım?» suali bir delikanlının ruhuna yerleştikten sonra o delikanlı parlak bir istikbale doğru yürümiye girişmiş demektir.

Yetişmek! Zaten mânası üstünde! Başkalarına akılca, zekâca, mevki bakımından, paraca, kabiliyet itibariyle ulaşmak demektir. Hızlı gitmek istemiyen bir adam kendisinden daha önde gidene yetişemez. Ama çalışma hayatında hızlı gitmek, tabana kuvvet koşmakla olmaz; birtakım işleri başkalarından daha iyi yapmıya çalışmakla olur. Bunun için de fazla dikkatli olacaksınız; fazla bir şeyler öğrenmeğe gayret edeceksiniz. İşinizi yaparken oluruna bırakmak şöyle dursun, onu olabileceğinden daha yüksek bir seviyeye çıkarmıya gayret edeceksiniz. Bunu yaparken de elbette çok yorulacaksınız.

«Hiç kimse çalışmıyor. Ben niçin fazla çalışıp da yorulayım? Aptal mıyım ben?» diyen adam, emin olunuz ki aptalın ta kendisidir. Çünkü pek akıllıca bulduğu bu yolu tuttuğu andan itibaren yetişmek hevesini kendi kendine söndürmüş, hayatta muvaffak olmak ihtimalini, kara tahtaya tebeşirle yazılmış yazıları ıslak süngerle siler gibi silmiye başlamıştır. Artık o duracak, etrafındakiler yürüyecek, yani daha önde gidenlere onların arasındaki hevesliler yetişeceklerdir.

Hayatta «Beni takdir etmiyorlar!» sözü ekseriya yetişmek hevesini kaybetmiş insanların en çok tekrarladıkları bir sözdür. Hele bizim memlekette fazla çalışıp fazla kabiliyet gösteren bir insanı takdir etmemek hemen hemen ihtimalin dışında bir olaydır. Çünkü her müdürün, her âmirin, her şefin, her patronun yetişmek istiyen insanlara sonsuz ihtiyacı vardır. Ama hem kabiliyet gösterme, hem ileri gitme, hem dalgalar içine kendini koyver; hem de takdir bekle, mükâfat bekle! İşte bu, yalnız bizim cemiyetimizde değil, hiçbir cemiyette olur işlerden değildir.

Bir kere siz fevkalâde bir gayret sarfederek kendinizi yetiştirmiye çalışınız. İşleri her gün biraz daha iyi yapınız. Sizi takdir etmezlerse ziyanı yok! Yetişmiş olacağınız için size her yerde iş ve itibar vardır.

ŞEVKET RADO

Geçen sene Çanakkale'de harbeden düşman orduları başkumandanı General Hamilton'un hâtıralarını neşrettik. Memleket ölçüsünde büyük bir alâka uyandıran bu hâtıralardan sonra Hayat'a yeni bir vazife düşüyor: Hamilton'un karşısında, Türk kumandanını dinlemek. Şimdi bu tarihî vazifemizi yerine getiriyoruz. İşte Çanakkale'de III. Kolordu Kumandanı

Esat Paşanın Çanakkale Hâtıraları

Yanya Müdafii Birinci Ferik (Korgeneral) Esat Bülkat 1862 de Yanya'da doğmuş, 1952 de, doksan yaşında İstanbulda vefat etmiştir. Ecdadı Orta Asyadan Rumeliye hicret etmişti.

834 yılında Taşkent'ten gelen bu ailenin reisi Veliyüddin'e, Osmanlı Hükümdarı Murat II tarafından Selânikte, Yanya Kalesi anahtarları teslim olunmuştu. Ne hazin tecellidir ki, yine aynı ailenin çocuğu «Yanya Müdafii» Esat Paşa, kahramanca bir savunmadan sonra, 8 mart 1913 günü Yanyayı Yunanlılara teslim ediyordu.

Esat Paşanın Harb Okulunda ders nazırlığından ordu kumandanlığına kadar, birçok mühim askerî vazifesinden başka, Salih Paşa Kabinesinde kısa bir müddet için bahriye nazırlığı da vardır. Hizmetlerinden dolayı aldığı nişan ve madalyaların adedi yirmiyi geçmektedir. Bunların içinde Fransızların Lejyon Donör, Avusturya-Macaristanın Kron Döfer, Almanların birinci sınıf Kılıçlı Kırmızı Kartal gibi ecnebi nişanları da bulunmaktadır.

Esat Paşa, hâtıralarını üç cilt halinde yazıp ölümünden biraz evvel emin ellere teslim etmiştir. Hâtıraların tamamı, daha ziyade mütehassısları alâkadar edecek mahiyettedir. Biz, Paşanın yalnız Çanakkale Muharebelerine ait gündelik notlarını neşrediyoruz. Bu hâtıralarda Çanakkale Harblerinin dasitani safhalarını, Mehmetçik'in ve başta Mustafa Kemal olmak üzere, Türk subay ve kumandanlarının yarattığı harikaları okuyacaksınız.

1913 yılı aralık ayının birinci günü... Esat Paşa, Ellas'da dokuz ay, on iki gün süren esaret hayatından İstanbula dönüyor. Memleket buhranlı günler yaşamaktadır. Paşa, Acıbadem'deki evinde hâdiselerin gelişmesini beklemektedir. Birkaç zaman sonra Halep'teki VI. Kolordu Kumandanlığına tâyin emrini alıyor. Tam Halep'e hareket edeceği gün de Enver Paşa Harbiye Nazırlığı koltuğuna oturuyor. Bir müddet sonra Esat Paşanın Tekirdağda bulunan III. Kolordu Kumandanlığına tâyin edildiğini görüyoruz. Derhal kumandanlığı sahasında faaliyete geçen Paşa, askerî yönden bütün tedbirleri süratle almaya başlıyor. Bu sırada Avrupa ve Balkanlarda durum iyiden iyiye karışmaktadır.

Heyecanlı ve hareketli haberlerin geldiği günlerden birinde, Hicaz Umumi Valisi ve müstakil Hicaz Fırkası Kumandanı olan kardeşi Vehip Paşadan dikkate değer bir mektup alıyor. Vehip Paşa ağabeyisine: «...Balkanlarda parlıyan harb şeraresinin, umumi bir yangına müncer olacağı muhakkak gibidir. Pek az bir zaman zarfında zuhur edeceği hissedilen müthiş ahval, inşallah hakkımızda hayırlı olur» demektedir.

Şimdi söz Esat Paşanındır:

11 kasım 1914 te padişah Sultan Mehmet Reşat, ordu ve donanmaya olan hitabesiyle Cihad-ı Ekberi ilân etti.

Almış olduğum emir üzerine kolordu karargâhını Çanakkaleden Geliboluya naklettim. Bir hafta içinde karargâhın Geliboludan Çanakkaleye ve buradan tekrar Geliboluya nakli, günlük işleri ve hele yazı işlerini epey güçleştirdi.

12.11.1914 te Sadaret makamının Harbiye Nezaretine yazmış olduğu bir tezkere Rusya, Fransa ve İngiltere devletleriyle harb halinde bulunduğumuzu bildiriyordu. Bir gün önce ilân edilen harbin, dakikası dakikasına bildirilmesi gerekirken Harbiye Nezaretine bir gün sonra tebliğ edilmesi ve bu mühim vesikada, bizzat Sadrazamın imzası bulunmak lâzım iken «Müsteşar Emin» imzasını taşıması, tenkide değer bir konudur.

25.11.1914 te Geliboludan, yarımadanın müdafaası için alınan tertibata dair, Birinci Ordu Kumandanlığına bir rapor takdim ettim ve muhtemel bir düşman çıkartmasına karşı olan düşüncelerimi, aldığım tertibatı, harita ve krokilerle gösterdim ve bu tedafüi tertibattaki maksadın evvelâ düşmanın çıkartmalarını, ileri mevkilerdeki kuvvetlerle önleyip geciktirerek asıl hattın tutulması için gerekli zamanı kazanmaktan, düşman çıkartmaya muvaffak olduğu takdirde, asıl hatta dayanarak yapılacak taarruzla onu denize dökmekten ibaret olduğunu belirttim. Elimizdeki umumi kuvvet 70.041 neferdir.

DÜŞMAN BOMBARDIMANI

19.2.1915 tarihinde umumi karargâh, sekiz İngiliz ve Fransız zırhlısının Çanakkale dış tabyalarını 7 saat bombardıman ettiğini, bataryalarımızı susturamadığını, 600 mermi attıklarını, amiral gemisinin ağır surette hasara uğradığını, yalnız bir zabit ile bir neferimizin şehit olduğunu bildirdi.

25.2.1915 te Ordu Kumandanından şifreli bir telgraf geldi. Bunda, düşman donanmasının Boğazı geçmeye muvaffak olması halinde de müstahkem mevkiin, gerek kara ve gerekse denizden Boğazın müdafaa ve muhafazasında sebat edeceği, III üncü Kolordunun da Gelibolu Yarımadasının, kendi bölgesi içinde bulunan kısmını çıkartmaya karşı müdafaa vazifesine devam edeceği ve Müstahkem Mevki Kumandanlığı ile işbirliği yapılması emrediliyordu. Ordu Kumandanı Liman von Sanders, çıkarmanın pek büyük bir ihtimal ile Bolayıra yapılacağı kanaatinde olduğu için buradaki tertibata ehemmiyet verildi. 19 uncu Tümen (Maydos) ta ihtiyata alındı. 22-23.12.1915 te Goltz Paşa, (Yörük) vapuru ile Gelibolu ya geldi. Gelibolu tabyasını, Bolayır mevkilerini ve Yeniköye kadar olan mevzileri gördükten sonra Geliboluya döndük. Bolayır tabyasında, oldukça kalabalıktık. Sarozda bulunan düşman zırhlıları, dikkatlerini çekmiş olduğumuzdan, ateşe başladılar. Bereket versin ki mermiler, biz oradan ayrıldıktan sonra tabyaya isabetler yaptı. Goltz Paşa, Erkânı Harbiye Reisi Fahrettin, Topçu Kumandanı Hasan Rıza, 7 nci Tümen Kumandanı Ali Remzi ve Birinci Şube Müdürü Sedat beyleri ve beni, (Yörük) vapurunda akşam yemeğine davet etti. Maiyetinde Alman sefareti müsteşarı, Padişahın Başyaveri Salih Paşa,

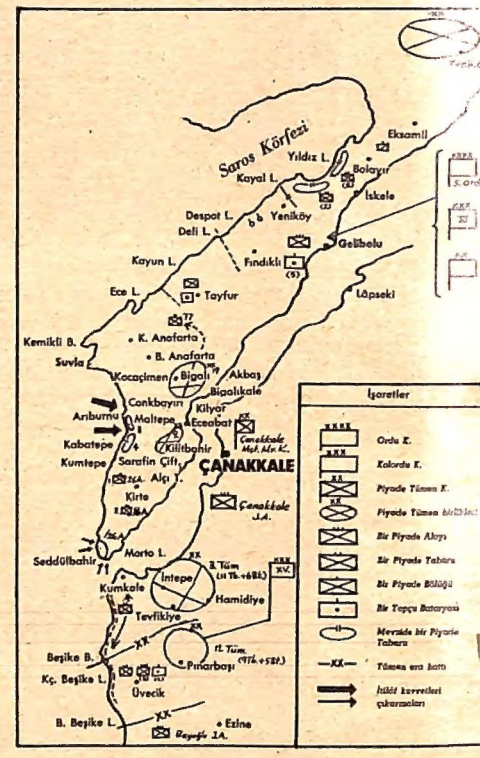

ÇIKARTMA KARŞISINDA — Bu krokide düşman kuvvetlerinin Boğazlara yaptığı çıkartma harekâtına karşı mevzie girmiş V. Ordu birliklerinin tabya durumunu görüyorsunuz. Krokide, hâtırat sahibi Esat Paşanın emir ve kumandasındaki III. Kolordu (XXX) işareti ile gösterilmiştir.

Padişahın Baştabibi Sabit Bey ve Yaveri Topçu Yüzbaşısı von Rostorf vardı.

4.3.1915: Düşman, Boğazın giriş dışındaki sahil tabyalarımızı yeniden bombardıman etmiş ise de insan ve malzeme bakımından bir zararımız olmadı. Düşman donanmasının parlayan mermilerini, Maydos'un 10 kilometre batısında bulunan (Alçı Tepe) den seyrediyordum. Gün geçmiyor ki Kolordunun muhafazaya memur olduğu bölgenin şurasına burasına düşman tarafından bomba atılmış olmasın. Bu bombardımanların tesirleri yok denecek derecededir.

Bir müddetten beri (Saroz) Körfezinde, Bolayın karşısında, karaya yakın yere demir atmış dört bacalı, büyük bir Rus kruvazörü duruyor. Geceleyin Topçu Kumandanı Hasan Rıza Bey tarafından gayet gizli bir sahra bataryası, bu kruvazöre karşı tâbiye edildi. Gün doğarken batarya ateş açtı. Kruvazör, hemen demir alarak hızla kaç-

maya ve bataryalarımızın yerini keşfedemediği için de gelişi güzel ateş etmeye başladı ve o günden sonra da görünmez oldu. 23 mart 1915 te düşman donanmasının bir kısmı tarafından Imroz civarında yapılan çıkarma teşebbüsü, Ikinci Mülâzım Ali Efendi kumandasında olarak orada bulunan jandarma postası tarafından, ahalisinin de yardımı ile defedilmiştir.

Bugün akşama doğru, Saroz Körfezi civarında demirlemiş olan Fransızların Dördüncü Hanri kruvazörü, sahilde pek mahirane mevzie girmiş olan Yüzbaşı Ali Haydar Efendinin emri altında bulunan V inci Tümenden bir cebel bataryası tarafından baskın ateşi altına alındı ve bu ateş pek büyük bir muvaffakıyetle yapıldı. Harb gemisine birçok mermi isabet etmiş ve gemi, hedef tâyin etmeksizin her tarafa ateş ederek uzaklaşmış, bataryamız hiçbir kayba uğramamıştır.

15.4.1915: Bugün V inci Tümenden mürettep bir gönüllü keşif kolu, Saroz Körfezinde uzun zamandan beri varlığı anlaşılan düşman gözleme postası ile bir telsiz telgraf istasyonunu ortadan kaldırmak maksadiyle bu adaya gönderildi. Ikinci Istihkâm Bölüğüne mensup olup bu kere mükâfat olarak rütbesi çavuşluğa yükseltilen Adapazarlı Ibrahim Hakkı onbaşı kumandasında olan bu keşif kolu, posta ile telsizin, düşman tarafından geri çekilmiş olduğunu görmüştür ki, bu, Dördüncü Hanri kruvazörüne yapılan baskın ateşinin neticesi olsa gerektir.

Öğleden sonra, Ingilizlerin Triyomf zırhlısı, Çanakkale Boğazının methaline yaklaştı. (Intepe) de bulunan bataryalardan 12 santimetrelik batarya ile 2 nci Sahra Topçu Alayının Birinci Bataryası tarafından açılan ateşle, gemiye dört merminin isabet ettiği görüldü ve gemi hızla uzaklaştı.

17.4.1915: Bugün öğleden önce ve sonra, Tayfur - Gelibolu mıntakası ve Gelibolu kasabası üzerinde düşman uçakları uçmuş, attıkları bombalar hiçbir zarar yapmamıştır. Tayfur civarında, mevzide bulunan 7 nci Topçu Alayından Yüzbaşı Sabri Efendi kumandasındaki 7 nci Batarya, öğleden sonra bir uçağı denize düşürmek suretiyle sakatlamaya muvaffak olmuştur. Yardıma gelen ikinci bir uçuk da batırıldığı gibi, uçak gemisinde bulunan üç uçak da hasara uğratılmıştır.

Liman von Sanders Paşa, uçaklara karşı çok titizlik gösterdiği için herkesin koyu renk elbise giymesini, hattâ atların bile koyu renkli ve koşumlarının da aynı renkte bulunmasını isterdi.

Kendisinden aldığım bir mektupta, şimdiye kadar elde edilen muvaffakıyetleri hatırlattıktan sonra diyor ki:

«Bir Ingiliz denizaltı gemisi (Kepez) önünde batmış ve mürettebatından üç zabit ve ikisi yaralı olmak üzere 21 nefer esir alınmıştır. Bütün bu harekât, zabit olsun, nefer olsun, V inci Ordunun bütün mensuplarını teşvik edecektir. Vatanın saadet ve selâmeti için her fırsattan faydalanarak düşmanlarımızı zarara uğratacağımız hakkında bende büyük bir kanaat hâsıl olmuştur.»

9.2.331 de Istihbarat Şubesi tarafından bize şu bilgiler verildi:

1 — Martın 6 ncı günü Elizabet zırhlısı, Agamemnon ve Öjen gemileriyle Gelibolu Yarımadası üzerinden, 21 bin yarda mesafeden endirekt ateş ile Hamidiye ve Mecidiye bataryaları bombardıman edilmiştir. Elizabete sahra toplarından üç mermi isabet etmiş ise de gemide mühim tahribat yapmamıştır. Bu esnada Boğaz içinde olarak: (Soğanlıdere) ve (Dardanos) tabyalarını bombardıman eden Ingilizlerin Majestik, Alluyon, Vanjans, Prens Jorj ve Fransızların Süfren zırhlılarına mermiler isabet etmiş ise de büyük tahribat ve telefat verilememiştir.

2 — Martın 5 inci günü Goluva, Şarlmayn, Buve, Süfren adındaki Fransız zırhlıları, Agamemnon ve Lord Nelson adındaki Ingiliz zırhlılarının himayesiyle Boğaza girerek (Dardanos) tabyasiyle öbür gizli birçok topları bombardıman etmiş ve (Dardanos) tabyasını susturmuşlardır. Bu esnada, Agamemnon, Lord Nelson zırhlıları ilerliyerek Boğazın dar yerindeki tabyaları

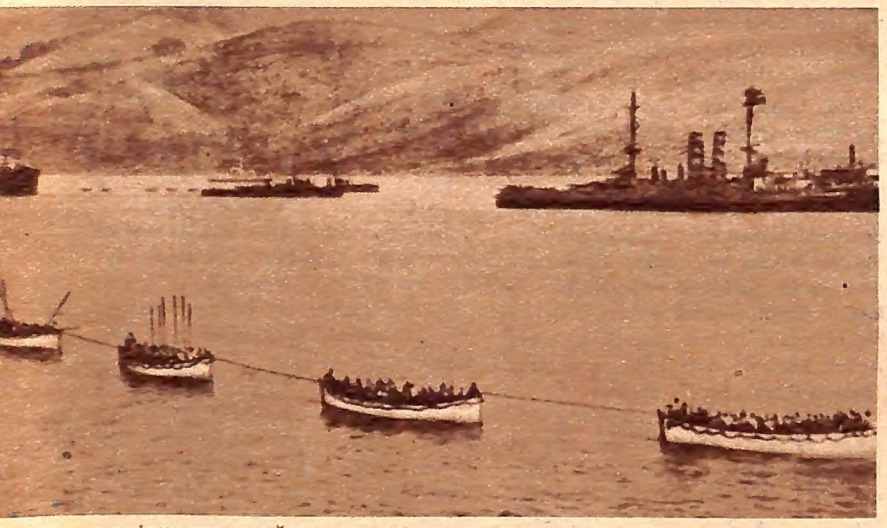

GELİBOLUYA DOĞRU — Yukarıda 25 nisan 1915 sabahı çok kesif bir bombardımandan sonra, Arıburnu ve Seddülbahir kıyılarına yönelen düşman kuvvetlerine mensup bir konvoyun o sırada alınmış resmi görülmektedir.

12 - 14 bin yardadan topa tuttular. Bu esnada (Bolayır) Körfezinde gözetleme işini gören Dublin adındaki küçük kruvazöre dört pusluk toplardan 3 - 4 mermi isabet etmiştir.

3 — Gizli bulunan bataryaların yerlerini bulmak için çok alçak yükseklikte uçurulan deniz uçaklarından biri, ayın 4 üncü günü muvazenesini kaybederek denize düştü ve mürettebatı parçalandı. Başka bir deniz uçağı da alçaktan uçup keşif yaparken yaralandı, fakat salimen döndü.

4 — Martın 5 inci günü uçurulan uçağa ve bir başka deniz uçağına da sekiz mermi isabet etmiştir.

5 — Deniz uçakları iiçn depo vazifesini gören Royal Ark gemisinde bütün levazım ve âletler bulunduğu gibi deniz uçakları da vardır.

GELİBOLU SAVAŞLARI
Nisan: 1915 (1331)

23 nisan cuma: Üç Ingiliz uçağının (Maydos) göklerine gelerek beşi kasaba içine, dördü dışına olmak üzere dokuz tane tapalı büyük mermi attığını ve birçok tahribata sebebiyet vermiş olduğunu haber aldım.

24 nisan cumartesi: (Gelibolu) dan (Maydos) a gittim. Dün atılan bombaların isabet yerlerini ve yaralıları gözden geçirdim. Bomboların tahribatı, derine doğru olmaktan çok, yayılma tarzında olmuştur. Bomba, düşerken yerde ne varsa hepsini — bıçkı ile biçer gibi — parçalamış, yıkmıştır. Erlerimizden dört şehit ve dokuz yaralı vardır. Ahaliden sekiz erkek, altı kadın ve kız olmak üzere on dört kişi ölmüş, on biri yaralanmıştır. Birçok hayvan da helâk olmuştur.

Ölenler arasında (Maydos) Ortodoks Metropolit Vekili, sekiz yaşında bir kız ve iki yaşında bir çocuk vardır. Ölü ve yaralıların bacakları, kolları parçalanmış, mühim uzuvları sakatlanmıştır. Hastaneye kaldırılan (Kirte) köyü ahalisinden dört Rum ile Despot Vekili Papa Anastas'ın da bir müddet sonra öldüklerini öğrendim. Ahaliyi büyük bir korku içinde buldum. (Maydos) Kaymakamına, kasabayı tamamiyle boşaltmasının gerekli olduğunu söyledim; akşam üstü Geliboluya döndüm.

24-25 nisan: Geliboluda kira ile oturduğum evde, karyolamın baş ucunda daima bulundurduğum telefon, sabaha karşı saat 5.50 de acı acı zilini çalmaya başladı. Dinleyiciyi kulağıma koydum. Maydosta bulunan 19 uncu Tümen Kumandanı Mustafa Kemal Bey, zırhlı kruvazörlerin himayesi altında birçok taşıt gemilerinin Seddülbahir, Arıburnu ve Saros'a doğru ilerlemekte olduklarını haber veriyordu.

III. KOLORDU ÖNÜNDE — Umumi bir toplantıyı takiben alınmış tarihi bir resim: 1. Kemal Ohri, 2. Fahrettin Altay, 3. Kaningiser (Mehmetçik bu Alman komutanına «KALINKESER» adını vermiştir.), 4. Rüştü Bey, 5. Mustafa Kemal Bey (Atatürk), 6. Hâtırat sahibi Esat Paşa, 7. Haydar Alganer, 8. Nazım Bey, 9. Hulûsi Bey. (Teşhis edilemiyenler (?) işareti ile gösterilmiştir.)

AYNI GECE İÇİN HAMİLTON ŞÖYLE DİYOR:

24 nisan 1915: Ilk çıkarmayı yarın yapmaya karar verdik. Heyecan içindeyim. Bu gece uyuyabilecek miyim?...

GELECEK HAFTA

Esat Paşa ve general Hamilton'un ağzından 25 nisan çıkarması.

Yaşayan Ölü

1

YAZAN: WILKIE COLLINS

ÇEVİREN: SÜREYYA S. BERKEM

NAOMİ

LEFRANK

Bölüm I

HASTA ADAM

MUAYENE bittikten sonra doktor dedi ki:

— Kalb, mükemmel. Ciğerler, sağlam. Uzvi hiçbir hastalık göremiyorum Philip Lefrank! Üzülecek ortada hiçbir sebep yok. Henüz ölecek değilsin! Sana ıstırap veren hastalık, sadece fazla yorgunluktur. Bunun tedavisi ise, dinlenmektir.

İşte, Londra'nın Temple semtindeki yazıhanemde beni muayene eden doktor bana bunları söyledi. Masamda çalışırken birdenbire üstüme fenalık gelmiş, bayılmışım. Kendime gelir gelmez de kâtibi hemen doktora göndermiştim. Verilen hüküm ise malûm! Okuyucularıma kendi hakkımda mânasız bir takım malûmat vererek onların dikkatini hiç sebepsiz üstüme çekmek istemem. Ancak vaziyeti izah yollu birkaç söz söylemeyi de faydalı bulurum.

Mesleğim «küçük» avukatlıktır (*). Aslen Jersey'in Channel Adasındanım. Fransızca imlâsı (Lefranc) olan adım, nesillerce evvel İngilizleşerek (Lefrank) şeklini almış bulunuyor. O zamanlar İngilizler şimdi kullandıkları «c» harfi yerine «k» harfini kullanırlarmış. Her neyse, bir Jersey ailesine mensup olmakla biz başımızı havada dik tutar, böbürleniriz! Bugün bile, oğlunun İngiliz barosuna kayıtlı olduğunu işitmek, babam için ayrı bir iftihar vesilesi teşkil eder.

Doktor muayenesini bitirdikten sonra:

— Dinlenmek! diye tekrar ettim, benim sevgili dostum, hiç farkında mısın ki mahkemelerin şimdi en civcivli zamanıdır? Masamın üstünde duran şu dosyalara bir göz at! Bu vaziyette dinlenmek demek, benim için mahvolmak demektir.

Doktor da sakin bir eda ile ilâve etti:

— Çalışmak da ölüm demektir!

Irkildim. Maksadının beni ürkütmek olmadığını anlıyordum. Çok ciddî söylüyordu. Sözlerine devamla:

— Bu, sadece bir zaman meselesidir. Sağlam bir vücudun var; gençsin; fakat uzun müddet dimağını fazla yorup sinir sistemini altüst edemezsin. Derhal buradan uzaklaş. Eğer iyi bir denizci isen bir deniz yolculuğu yap. Deniz havası, bozulan sıhhatini düzeltmek için, havaların en iyisidir. Hayır, reçete yazacak değilim. Seni ilâçla tedaviden çekinirim. Söyliyecek başka bir şeyim kalmadı.

Doktor arkadaşım bu sözlerle yazıhanemden çıkıp gitti. Ben ise inadettim: Aynı gün mahkemeye gittim.

Elimizdeki dâva için büyük avukat benden bazı malûmat istedi. Bu malû-

(*) İngilterede avukatlık (Junior) ve (Senior) diye iki sınıfa ayrılmıştır. Biz de bunu (küçük) ve (büyük) diye ifade edebiliriz.

Wilkie Collins, Hayat okuyucularının yabancısı değildir. «Rüya Kadın» ve «Donmuş Deniz» romanlarını okuyanlar, kendisini gayet iyi tanırlar. Bu sayıdan itibaren ünlü İngiliz yazarının zevkle takibedeceğiniz yeni bir şaheserini sunmağa başlıyoruz: YAŞAYAN ÖLÜ!

JOHN JAGO

AMBROS ve SİLAS

Miss ve Mr. MEADOWCROFT

matı ona vermem benim vazifemdi. Fakat hayret ve korku içinde gördüm ki hâfızamı bir türlü toplayıp istenilen malûmatı veremiyordum. Hakikatler ve tarihler dimağımın içinde birbirine karışarak âdeta dansediyordu! Beni, kendi kendimden korkmuş bir halde, mahkeme salonundan dışarı çıkardılar.

Ertesi gün yanımdaki dosyalar başka avukatlara devredildi. Ben de, doktorumun tavsiyesine uyarak, ilk vapurla New York'a gitmek üzere Amerikanın yolunu tuttum.

Amerikayı başka yerlere tercih edişteki maksadım şu idi: Annemin akrabalarından biri çok yıl önce Amerikaya göçetmiş ve orada çiftçilikle hayatını kazanmaya başlamıştı. Şayet Atlantik'i geçecek olursam, kendisini behemehal ziyaret ederek çiftliğinde misafir kalmamı bana defalarca yazmış bulunuyordu. Doktorun verdiği hükme uyarak «dinlenmek» adı altında geçirecek olduğum uzun zamanı, akrabalarımı ziyaret suretiyle doldurabileceğimi ve böylece, bir taşla iki kuş vurarak, Amerikayı da görmüş olacağımı düşünmüştüm. New York'ta kısa bir tevakkufu mütaakıp trene binerek akrabam olan Mr. Isac Meadowcroft'un sahibi bulunduğu Morwick Çiftliğine gittim.

Amerikada, hilkatin yarattığı pek şahane tabiî manzaralar vardır. Öte yandan, aynı ülkenin başka eyaletlerinde, buna muvazi olarak tam bir tezat halinde, son derece monoton, yolcu için hiç cazibesi olmıyan, dümdüz manzaralara raslamak da mukadderdir. Mr. Meadowcroft'un çiftliği maalesef bu ikinci kategoriye dahil bulunuyordu. Morwick Istasyonunda trenden çıkıp plâtforma indiğim zaman etrafıma şöyle bir göz attım ve kendi kendime dedim ki:

— Eğer tedavi olmak demek sıkıntı içinde kıvranmak demek ise ben tam yerini seçmişim!

Şimdi bu sözlere sonraki vakaların ışığı altında bakıyorum da bunların ne kadar yersiz ve isabetsiz kelimeler olduğunu kendi kendime itiraf ediyorum.

Mr. Meadowcroft'un büyük oğlu Ambros beni karşılamak ve arabasiyle çiftliğe götürmek için istasyona gelmiş, bekliyordu.

Ambros Meadowcroft'un halinde benim Morwick'e varışımı takibedecek olan garip ve korkunç hâdiselere dair evvelden hiçbir iz ve eser görülmüyordu. Sıhhatli ve yakışıklı bir delikanlı olan Ambros:

— Hoş geldiniz Mr. Lefrank, nasılsınız? Sizi gördüğümden dolayı çok bahtiyarım. Lûtfen arabaya atlayınız. Uşak, bavullarınızla meşgul olur... sözleriyle beni karşıladı.

Ben de aynı nazik eda ile cevap verdim:

— Teşekkür ederim. Nasıl, evdekiler hep iyi midirler?

Işte böylece çiftliğin yolunu tuttuk.

Yoldaki konuşmamız ziraat ve hayvancılık mevzularına temasla başladı. Henüz daha on metre bile gitmemiştik ki benim bu mevzular hakkındaki cehaletim meydana çıkmış bulunuyordu. Ambros konuşmak için başka bir mevzu aradı ise de bulamadı. Bunun üzerine ben de sözü başka bir vâdiye götürmek istiyerek ziyaret için seçtiğim zamanda isabet edip etmediğimi sordum. Genç çiftçinin güneşten yanmış çehresi birden parladı. Nihayet tesadüfen enteresan bir mevzua dokunmuş olduğumu anladım:

— Bundan daha iyi bir zaman seçemezdiniz, dedi. Evimiz hiç bugünkü kadar neşeli olmamıştı.

— Başka davetlileriniz mi var?

— Buna pek davetli diyemiyeceğim. Bizimle beraber yaşamaya gelmiş aile efradından biridir bu.

— Aile efradından biri mi? Bunun kim olduğunu acaba sorabilir miyim?

Ambros Meadowcroft, cevap vermeden önce biraz düşündü, kırbaçla ata şöyle bir dokundu, bana tereddütlü bir bakışla baktı ve sonra hakikati, mümkün olan en sade kelimelerle açıkladı:

— Efendim, dedi, hayatınızda gördüğünüz kızların en güzeli!

— Yaa! Herhalde kızkardeşinizin bir arkadaşı olacak?

— Arkadaş mı? Ne münasebet? Bu, bizim küçük Amerikalı yeğenimiz Naomi Colebrook'tur.

Bu açıklama üzerine hayal meyal şunları hatırladım: Mr. Meadowcroft'un küçük kızkardeşi pek eskiden Amerikalı bir iş adamına varmış, fakat az sonra bir kız çocuk bırakarak ölmüştü. Şimdi öğreniyordum ki bu sefer adamcağız da ölmüştür; ölürken de biricik kızını, karısının akrabalarına vasiyet etmiştir.

Ambros sözüne devamla:

— Bu adam daima spekülâsyon peşinde idi, dedi. Birçok şeylere teşebbüs ediyor, fakat hiçbirinde muvaffak olamıyordu. Öldüğü zaman da ancak cenazesini kaldıracak bir parası çıktı. Kız bize gelmeden önce babam Amerikalı yeğeninin nasıl çıkacağı hakkında biraz şüpheler besliyordu. Biliyorsunuz ki biz Ingiliziz; her ne kadar Amerikada yaşıyorsak da Ingiliz hayat tarzına ve geleneklerine sıkı sıkıya bağlıyız. Umumiyetle Amerikalı kadınlardan pek hoşlanmayız. Fakat Naomi evimize ayak basar basmaz hepimizi fethetti! Meğer ne kızmış o! Sanki yıllarca içimizde yaşıyormuş gibi derhal aile içindeki yerini aldı. Geldiğinin daha haftasında süthanede faydalı olmaya başladı. Size şunu açıkça itiraf edeyim: Bize geleli henüz iki ay bile olmadığı halde biz şimdiye kadar onsuz nasıl yaşıyabildiğimize şaşıp kaldık!

Bir defa söz Naomi Colebrook'tan açılınca Ambros ardı arası gelmez tafsilât vermeğe başladı. Amerikalı yeğenin ortalıkta nasıl bir tesir yaratmış olduğu Ambros'un bu heyecanlı tafsilâtından kolayca anlaşılıyordu. Akşama doğru Morwick Çiftliğinin kapısına geldiğimiz zaman Naomi'yi görmek benim için de mukavemet edilmez bir merak olmuştu.

Bölüm II

YENİ SİMALAR

Varır varmaz derhal aile reisi Mr. Meadowcroft'a takdim edildim.

Müzmin bir romatizmadan mustarip olan Mr. Meadowcroft hasta sandalyesinde oturmaya mahkûm bulunuyordu. Beni nezaketle ve biraz da yorgun bir halde kabul etti. Evlenmemiş yegâne kızı (Meadowcroft yıllardan beri bekâr kalmıştı) odada bulunarak babasiyle meşgul oluyordu. Orta yaşlı bir kadın olan bu kızın melânkolik bir hali vardı. Insan onun hiçbir çekici tarafını bulamazdı. Zorla yaşıyora benziyordu. Hayatı bir yük gibi taşıyordu ve şayet kendisinden sorulmuş olsaydı, bu yükü hiçbir zaman taşımak istemiyecekti. Biz üçümüz, birinci kattaki çıplak duvarlı bir odada tatsız bir konuşma yaptıktan sonra, yukarı çıkıp kendi odamda bavullarımı açmak için bana izin verildi. Ayrılırken Miss Meadowcroft:

— Akşam yemeği saat dokuzdadır, efendim... dedi.

Bu kelimeleri o şekilde telâffuz etti ki, bu konuşması insana «akşam yemeği» nin erkekler tarafından icadedilerek kadınlara tahammül olunmaz bir işkence yarattıkları hissini veriyordu!

Erkek hizmetçiyi takiben odama çıktım.... Çiftlikteki bu ilk temaslarımdan pek memnun kalmış değildim.

Buraya kadar ortada ne Naomi vardı, ne de her hangi bir macera!

Odam temiz, ama pek temizdi. Etrafta bir parçacık toz görmeğe can atıyordum. Kütüphanem, yalnız bir Incil ile bir de dua kitabından ibaretti. Pencereden görülen manzara, yavaş yavaş sönen aydınlık altında gözden kaybolan bir kısmı ekilmiş dümdüz bir saha idi. Beyaz karyolamın başucunda kırmızı ve siyah harflerle Incilden bazı âyetler yazılı bir levha asılıydı.

Miss Meadowcroft'un sıkıcı huzuru odama kadar sirayet edip buranın havasını âdeta bozmuştu. Etrafıma bakınırken huzursuzluk hissediyordum. Akşam yemeğine daha çok vakit vardı. Mumları yaktım, bavulumdan Morwick Çiftliğinin ilk defa gördüğüne kuvvetle inandığım Fransızca bir roman çıkardım. Bu Alexandre Dumas'nın (Baba) çok gönül açıcı ve ustacasına yazılmış bir romanıydı. Beş dakika içinde kendimi yepyeni bir dünyada buldum. Melânkolik odam, en canlı Fransızlarla dolmuştu. Gonkun mütehakkim ve pazarlık bilmiyen sesi, beni tekrar hakikat ülkesine davet ediyordu. Saatime baktım: Tam dokuzdu.

Ambros beni merdivenin altında karşılayarak doğruca yemek odasına götürdü. *(Devamı gelecek sayıda)*

On dokuzuncu yüzyılda bir Amerikan çiftliğinde geçen vaka, sizi heyecandan heyecana sürükliyecek, romanı boydan boya kaplıyan sır perdesinin bir an önce kalkmasını sabırsızlıkla bekliyeceksiniz. Bu sahifelerde size romanımızın başlıca kişileri takdim edilmektedir.

AMERİKADA SATIŞ REKORU KIRAN BU YAZI SERİSİNDE AŞAĞIDAKİ YILDIZLARIN GİYİM ZEVKLERİNİ ÖĞRENECEK VE EN İNCE HUSUSİYETLERİNE NÜFUZ EDECEKSİNİZ.

★ Marlene Dietrich
★ Sophia Loren
★ Kim Novak
★ Shirley Booth
★ Shirley Temple
★ Dorothy Lamour
★ Betty Hutton
★ Ginger Rogers
★ Barbara Stanwyck
★ Loretta Young
★ Ingrid Bergman
★ Joan Fontaine
★ Olivia de Havilland
★ Hedy Lamarr
★ Bette Davis
★ Jennifer Jones
★ Jane Wyman
★ Lizabeth Scott
★ Anne Baxter
★ Rosalind Russel
★ Rosemary Cloony
★ Deborah Kerr
★ Joan Crawford
★ Zsa Zsa Gabor
★ Audrey Hepburn
★ Elizabeth Taylor
★ Mitzi Gaynor
★ June Allyson
★ Katharine Hepburn
★ Rita Hayworth
★ Anna Magnani
★ Doris Day
★ Grace Kelly

Muharrir (ayakta), kendisine hâtıralarının yazılmasında yardım eden Jane Ardmore ile.

30 seneden beri Hoollywood şöhretlerinin terziliğini yapan, desenlerini çizdiği elbiseler için 6 Oscar kazanan Paramount stüdyosu kostüm şefi Edith Head anlatıyor.

YILDIZLARI G

YAZAN: EDITH HEAD
ÇEVİREN: ADNAN ERİM

Hollywood'un meşhur Paramount stüdyosunda geniş prova salonu. Yerler açık gri renkte ağır halılarla kaplı. Duvarlar aynı renk yağlı boya. Kapılar, koltuklar, Fransız stili. Koltukların açık gri kumaştan örtüleri var. Sağda, solda, her tarafta aynalar. Pek kıymetli antika, büyük boy aynalar...

Ortada büyük bir masa. Tavanda pırıl pırıl ışıklar. İki tarafa açılıp kapanan aynalı bir kapı. Kenarlarda birçok ufak masalar. Üzerlerinde küçücük antika dikiş makineleri...

Ve nihayet bu lüks moda âleminin ortasında, her gün milyonlarca insanın elbiselerini kopya ettiği bir yıldızı giydirmekte olan Hollywood'un sihirli terzisi Edith Head!...

ATELYEMDE BİR GÜN

SABAHIN alaca karanlığında çat kapı Dietrich çıkagelir! Beni hazırlıksız yakalar. Çapkınca göz kırpar:

— Başlıyor muyuz Edith?!...

Başlamamak mümkün mü? Dünyanın en nazik kadınına karşı nasıl mukavemet edilir?...

Üzerinde deri bir ceketle pantolon vardır. (Böyle pantolonlar bir ona, bir de Roy Rogers'a yakışır!) Elindeki valizi kapının dibinde bırakır. İçinden bir termos çıkarır. Ağzına kadar kahve doludur.

— Bu senin için Edith!...

Sonra bir paket daha çıkarır. Açar. Yedi katlı enfes bir pastanın ucu görünür! Bunu kendi eliyle yapmıştır. Yapmasını da Viyana'da öğrenmiştir.

— Turta sever misin Edith?...

Getirdikleri hep bizim içindir!... Çalışırken kendisi bir şey yemez...

Valizden bir şeyler daha çıkar: Modeller, mecmualar, notlar, bir çift pabuç...

Sonra hiç vakit kaybetmeden, yandaki prova odasına geçer. Boy aynalarının karşısında üstündekileri çıkarır. Pırıl pırıl bembeyaz ipek bir kombinezonla kalır...

— Kahveden bir fincan doldur Edith!... Erken erken iyi gelir. Ben de yanıma notları almıştım. Bakalım bir göz atalım...

Sesi telâşsız, heyecansızdır. Yumuşak konuşur. Aynadaki aksine şöyle bir bakar. Sonra bana döner:

— Bu kadınla başımız derde girecek Edith!... Prova kolay olmıyacak!...

Sanki aynadaki, başka bir insandır!...

— Edith, bu kadın ters bir insana benziyor! Ayağını denk al...

Sözleri doğrudur. Çevrilecek filmin ismi «Witness for the Prosecution» (Âmme Şahidi) dir. Vazifem karşımdaki bu dünyanın en şık giyinen kadınını alelâde elbiseler giyen bir kadın haline getirmektir. Beş sene evvelki İngilterede orta halli bir İngiliz kadını kış mevsiminde sokağa çıkarken ne türlü giyiniyorsa, Marlene'in de öyle giyinmesi lâzımdır. Ne pek süslü, ne pek gösterişsiz...

Dietrich notlarını açar. Eyvah! Bir tane değil, iki tane elbise biçilecek!... Biri onu başka bir kılığa sokacak, ikincisi başka bir kılığa!...

Hiç sinirli değildir. Sabırsızlanmadan bekler.

Ben, her çeşit güzelliğe, cazibeye, göz kamaştırıcı zarafete ve bütün Hollywood'a alışmış bir insanımdır. Fakat Marlene hâlâ yüreklere heyecan veren cazibesini muhafaza eder. Her şeyin mükemmelini arayan bir kadındır. Elbisenin de en mükemmelini! Ufacık bir kıvrım, görünmez bir baskı onun için ehemmiyetsiz olamaz! Karşısındaki terzileri çatlatır, patlatır. Kendisi bıkmaz, usanmaz, bağırmaz, hiddetlenmez, sabırsızlanmaz. En ince teferruata kadar saatlerce uğraşır! Her şeyin tıpa tıp yerinde olmasını ister. Yarım santim sağa kaysa, bir santim sola kaçsa olmaz! Nihayet her süs yerli yerine getirilir. Bütün kusurlar yokedilir. O zaman şöyle bir göz atar. «Güzel olmuş ama, daha iyi olabilirdi!...» der.

Elbiseleri dikilir. Arkasına giyer. Film çevrilir, biter. Onun kusur bulması hâlâ bitmez! Aylarca sonra yine o elbiselerden bahsederken, «filânca yeri şu türlü dikilseydi daha iyi olurdu, değil mi?...» der. Mamafih, hakkı vardır. Dikişten fevkalâde anlıyan bir kadındır...

Moda, bir lisandır. Bazı kimseler onu bilir. Bazıları öğrenir. Bazıları da ne bilir, ne öğrenir. Dietrich bu lisanı doğmadan evvel öğrenmiştir. Onunla beraber elbise provası yaparken ben terzi, o müşteri değildir. Konsültasyon yapan iki doktor gibi baş başa verip münakaşa ederiz.

Provamız kumaş intihabı ile başlar. Vücudunun ölçüsü bizde vardır. 1948 senesinde «Günahsız Melek» filmi çevrilirken bir defa almışızdır. Bir fil kadar yemek yediği halde bu ölçü hiç değişmez!

Top top kumaşların önünde durur. Bir müddet seyreder. Sonra kahverengi yünlüyü işaret eder. Yardımcılardan biri, topu indirir. Ucunu açıp omuzunun üzerine koyar. Aynalarda kendini dikkatle tetkik eder:

— Bu uymadı Edith!... Paviyona yemek yemiye gider gibi oldu... Şu açık rengi görebilir miyim?...

Kahverengiyi kaldırıp açık rengi indirirler.

— Biraz kaba düştü Edith... Yukarıda kırçıllı bir kumaş görüyorum...

Kırçıllı top iner. Ucu açılır. Omuzundan aşağıya doğru sarkıtılır. İnanılmıyacak kadar berbat!...

Kumaş seçmek kolay değildir. Top halinde bakarsınız, fevkalâde görünür. Üzerinize koyarsınız sizi karikatüre döndürür! Bazısı da vardır ki, şahsiyetinizi aksettirir! İşte Dietrich bu hususiyeti gayet iyi bilir.

Üstelik şunu da bilir ki, — Anna Magnani, Shirley Booth ve Katharine Hepburn'un bildikleri gibi — moda ile kumaşın arasında büyük bir fark mevcuttur. Moda, sadece bir cereyandır. O cereyana bütün kadınlar uyar. Modaya göre elbiseler diktirip boy gösterirler. Halbuki kumaş, insanın karakterini aksettiren bir vasıtadır!...

Kumaşlardan beş on top daha iner. Hepsi birer birer vücudu üzerinde tecrübe edilir. Bir tüit beğenilip ayrılır. Bu sırada prova odasından çıkar. Birçok fincanla geri döner. Hepimize birer kahve doldurur.

— Yorgunluk alır çocuklar, birer tane çekin bakalım!...

Biz kahveleri yudumlarken o boş durmaz. Hazırlamış olduğum birkaç eteklik modelini birer birer giyip aynanın karşısına geçer.

— Şunu beğendim Edith... Fakat ayağımdaki pabuç uymadı. Bilekten bağlı, uzun ökçeli kırmızı bir ayakkabı lâzım!...

Çocuklardan biri kırmızı pabuç almıya koşar. Bu arada Marlene ortada ne kadar blûz varsa hepsini birer birer giymekte devam eder. Acelesiz, telâşsız, yavaş yavaş giyer. Bütün düğmelerini üşenmeden iliklер. Aynanın karşısına geçer. Sağa

döner bakar, sola döner bakar. Çift aynadan arkasını tetkik eder. Sonra çıkarır. İkincisini giyer. Daha sonra üçüncüsünü, dördüncüsünü. Tam kırk tane blûz giyer!

— Aşağıda arabanın içinde birkaç şapka var, onları da alsak mı?...

Kızlardan ikisi aşağıya koşar. Biraz sonra bir sürü şapkayı kucaklamışlar, güçlükle yukarı çıkarırlar.

Pabuç almıya giden çocuk geri döner. Marlene'in ayağına göre bilekten bağlı kırmızı pabuç bulamamıştır. Hemen telefona sarılınır. Columbia stüdyosuna, meşhur Western Costume mağazasına sorulur. Nafile. Orada da bulunmaz!...

Dietrich sinirlenmez.

— Merak etme Edith!... der. Yarın seninle çarşıya ineceğiz. İstediğimiz gibi bilekten bağlı kırmızı bir pabuç alacağız. Erkenden Main caddesine, oradan da Spring caddesine geçeriz. Tamam mı?... Zavallı Edith! Bugün çok yoruldun! Haydi sana bir kahve daha doldurayım!...

Termosu daha yarıya bile inmemiştir. Fincanları doldurur. Bana ve çocuklara ikram eder. O gün akşama kadar kilolarla kahve içeriz ...

Talihim şöyle diyordu: «Daha iyi günleriniz yaklaşıyor.»

O günden sonra, Dietrich'e karşı içimde daha fazla bir yakınlık ve hayranlık hissetmiye başladım...

Bir gün Travis Benton, onun için paha biçilmez bir gece tuvaleti hazırlamıştı. Her tarafındaki inciler, pırlantalar gözleri kamaştırıyordu. Marlene, elbiseyi görmek için ateliyeye geldi. İncilere, pırlantalara uzun uzun baktı. Bir tanesinin yerini beğenmedi. Dikişinden söktü. Başka bir yere koydu. Yine beğenmedi. Az aşağıya aldı. Orası da hoşuna gitmedi. Daha aşağıya, biraz yana... Az yukarı... Sola, sağa... Bu bir tek incinin tam elli defa yerini değiştirdi!...

Bir gece de Dietrich maskeli baloya davetliydi. Giyinmesine yardım etmek için evine gönderildim.

Elbise görülmemiş biçimdeydi. Omuzuna da kuğu şeklinde bir süs konuyordu. Marlene kostümü itinayla giydi. Ben de kuğuyu yerine yerleştirdim. Aynanın önünde her hareketimi dikkatle takibediyordu.

— Dur Edith!... dedi. Bu kuğunun gözleri neden mavi?!... Travis nereden uydurmuş bunu!... Mavi gözlü kuğu, duyulmamış bir şey!...

İşte o dakikadan itibaren Dietrich'e tamamen bağlandım. Kendimi ona o kadar yakın hissediyordum ki!... Kendisine bir gardırop dolusu elbise dikmek istiyordum «Günahsız Melek» te askerleri eğlendiren bir artisti canlandırıyordu. Rol icabı, askerlerin karşısında şarkı söylerken pırıl pırıl parlıyan bir gece elbisesi giymesi lâzımdı. Fakat o bu elbiseyi beğenmedi. Bir gün cephe gerisinde hakikaten askerlere verilen bir temsilde giymiş olduğu elbiseyi giydi. Film o şekilde çevrildi

■

Şimdi de «Witness for the Prosecution» (Âmme Şahidi) isimli filmdeki rolü için ona güzel bir elbise hazırlıyorum. Bu film herkesin hayranlığını kazanacak. Çünkü Dietrich hâlâ kadınların en güzeli! Her terzinin idealinde yaşattığı ölçülerin sahibi!... Üstelik en kıymetli arkadaşım! On sene evvelki kadar enerjik. Yemek pişirmesini, dikiş dikmesini seviyor. Çocuklarına, torunlarına bayılıyor. İnsanları seviyor.

Onun her giydiği şey moda olmıya lâyık. Ne giyse yakışıyor. Vücudu, ölçülüp biçilmiş de öyle şekil verilmiş bir mankeni andırıyor. Ne ince uzun, ne kısa tombul.

YDİRİYORUM!..

Şimdi, onunla tanıştığım ilk günler aklıma geliyor. Senelerce evveldi. Marlene meşhur bir artistti! Ben ise ufak bir model ressamı... Ressam bile denmez. Travis Benton'un model çizen asistanı! Yüzlerini gördüğüm film artistleri ancak hizmetçi veya büyükanne rolü yapan kadınlardı.

Siftah olarak büyük bir artistle karşılaşacaktım. Heyecan içindeydim. Birdenbire kapı çalındı. Marlene Dietrich harikulâde bir güzellikle içeri girdi! Gözlerim kamaştı. Elinde bir sürü şapka tüyleri tutuyordu. Travis Benton onun için bembeyaz ipek tüylü bir şapka hazırlamıştı. Hemen alıp başına oturttu. Aynaya uzun uzun baktı. «Beğendim» dedi. «Beğendim ama daha güzel olabilirdi...»

Hayran hayran onu seyrediyordum. Bir iskemleye ilişti. Şapkayı eline aldı. Getirdiği ipek tüyleri orasına burasına büyük bir titizlikle takmıya başladı. Bu manzarayı hem heyecanla seyrediyor, hem de hayretler içinde kalıyordum. Hollywood'da ilk defa kendi işini kendi yapan artistle karşılaşıyordum!...

Dietrich o gün öğleden sonra dörtte gelmişti. Bu şapka üzerinde kaç saat çalıştı dersiniz?... Sabahın beşine kadar ...

Günün ilk ışıklariyle beraber benim de odada olduğumu ve işimden pek de memnun olmadığımı farketti!...

Hakikaten vaziyetimden endişe duymaktaydım. Ömrümün sonuna kadar böyle model çizen, ismi duyulmaz bir insan olarak kalacağımı zannederek üzülüyordum.

Anlayışlı Dietrich benimle meşgul olmak nezaketini gösterdi.

— Yıldız falınıza baktırdınız mı?... dedi.

Böyle bir şey aklıma gelmemişti.

— Hayır... dedim.

— Doğum gününüzü ve ayını söyler misiniz?...

Söylediklerimi defterine kaydetti. Ertesi gün Marlene'in hususi yıldız falı mütehassısından cevap geldi.

BÜYÜK YILDIZ — Uzun seneler, Marlene Dietrich'in şöhretini yıpratamamıştır. Nereye gitse, foto muhabirleri sinema âleminin en şık giyinen kadınlarından biri olan bu yıldızın peşini bırakmazlar. Sanat kabiliyetini ise «Âmme Şahidi» filminde sinema dünyasına bir kere daha ispat etmiştir

GELECEK HAFTA

SOPHIA LOREN
KIM NOVAK

ve Edith Head'in Hayat okuyucularına moda tavsiyelerinin birincisi.

ABANT

FOTOĞRAFLAR : SEMİHA ES

Amerikalılar, otomobillerinden inip odalarına yerleşir yerleşmez, çoluk çocuk, karı, koca oltalarını alır almaz doğru göle, alabalık avına koşuyorlar. Gölde 5 lira mukabilinde bir saat için kayık kiralıyabilirsiniz. Bununla istediğiniz koyda avlanabilirsiniz. Yalnız, tutacağınız kıral sofralarına lâyık o nâdide balıklar için vergi ödemeniz lâzımdır. İlk tutulacak 3 balık için 5 lira, ondan sonraki her fazla balık için 3 liradır. Birkaç sene önceye kadar, hele işin içine dinamit de girince, göldeki alabalıklar iyice azalmıştı. Fakat bugün, işine âşık genç bir balıkçılık profesörünün göl üzerinde kurduğu üretme istasyonu sayesinde, Abant yeniden, hattâ daha ziyade, alabalık bereketine ulaşmıştır.

Gezilecek yerleri: Göl etrafında Samet Köyü ve öteki köylerin göle tepeden bakan, kartal yuvası gibi harikulâde yaylaları, şimdi Bolu Vilâyeti İdarei Hususiyesine devredilen ve otelin idaresine verilen Reisicumhur Köşkü gezilip görülecek yerler arasındadır. Lâkin Abantta tatil denilince, bunu, Bolu ve çevresi ile beraber düşünmek gerektir. Meselâ Abanda gidip de Köroğlu Dağında bir mola vermemek olur mu? Yalnız Köroğlu Dağı mı?... Tâ Amerikadan avlanmağa gelenlerin gittiği, dünyanın en güzel geyikleri ile dolu Kızıl Ağıl bir avcılar ve tabiat cenneti halindedir. Alabalık meraklısı Amerikalılar için Abant kadar Kara Dere de meşhurdur. Çünkü burada dünyanın en nâdide balığı, kırmızı benekli alabalık bulunur. Yine civardaki At yaylasını gören bir Kanadalı: «Kanada göller cennetidir ama burası da pınarlar cenneti» demiştir.

Hâtıra eşya: Bolu - Abant yolunda küçük kız çocukları etrafınızı saracaktır. Bunlar güzel hasır eşya satarlar. Yine Bolu yolunda motellerden kaymak alanlar çoktur.

ORMAN EVLERİ — Ağaçlar arasındaki bu minimini evleri hususi şahıslar kiraya vermektedir. Biraz ilerideki büyük yayvan bina Abant Otelidir.

ABANTTA TATİL: Son yıllarda yıldızı parlıyan tatil yerlerinden biri de Abant Gölüdür. Burada büyük bir otel, lojmanlar ve hususi şahıslar tarafından işletilen küçük küçük orman evleri vardır. Ayrıca, mevsiminde, göl etrafında birçok kamplar kurulmaktadır. Göl, Türkiyenin en lezzetli alabalıkları ile doludur. Bu itibarla yerlilerden başka, buraya en fazla rağbet eden, alabalığa merakı ile meşhur Amerikalılardır. Abant, Türkiyenin en küçük göllerinden biridir. Hattâ birçok haritalarda yeri bile görünmez. Göl çevresi 7 buçuk kilometredir. Aheste aheste yürüyerek bütün gölün etrafını bir buçuk saatte dolaşabilirsiniz.

Otel, pansiyon: Göl kenarındaki meşhur tahta otel 50 odalıdır. Servis ve personel itibariyle mükemmeldir. Göle bakan iki kişilik duşlu ve hususi tuvaleti olan bir odanın yirmi dört saatlik ücreti 130 liradır. Bu ücrete iki kişilik kahvaltı, öğle ve akşam yemekleri dahildir. Göle bakmıyan, arka taraftaki yine duşlu ve hususi tuvaletli iki kişilik odalar 120, iki odalı suit tarzındaki daireler 200 liradır. Merdivenleri, göle doğru uzanan balkonları ve bütün duvarları tahta olan dağ otelinde elektrik ve kalorifer de vardır.

Ayrıca, civarda ağaçlar arasında yine otele ait banglov'lar da bulunmaktadır. Bunlarda iki kişilik bir yatak odası, bir oturma odası, bir mutfak, banyo ve helâ vardır. İki kişinin yemeği ile banglov'ların yirmi dört saatliği 150 liradır. Bütün fiyatlara yüzde 10 servis ilâve edilmektedir. Göl kenarında kurulan kamplara gelince; bunlar, çok ucuz ise de, daha ziyade hususi teşekküller tarafından idare edilmektedir.

Karşıki tepede, yine ağaçlar arasındaki ayrı ayrı kulübeler; bu sene, Mümtaz ve Enver isminde iki zata kiralanmıştır. Bu evler «Abant Turistik ve Kiralık Lojmanları» adiyle, hususi şahıslarca işletilmektedir.

Kulübelerde akar su yoktur. Mobilyaları da sahiplerinin söylediği gibi yenilenmeğe muhtaçtır. Fiyatlar şöyledir: Öğle, akşam yemeği, sabah kahvaltısı ile birlikte 2 kişilik bir kulübe 60 lira. Yemeksiz olarak 30 lira. Ancak yer ayırtmak için 15 gün önceden yazmak lâzımdır. Bunlardan başka, Bolu yolu üzerinde moteller vardır. Abant ve civarında daha ekonomik bütçe ile tatil geçirmek istiyenler ekseriya geceleri motelde kalmakta, gündüzlerini Abant ve civarında geçirmektedir. Bir kişilik kaloriferli oda 10 liradır. İki kişilik odalarda insan başına 7 buçuk liradan, 15 lira alınmaktadır. Gündüzleri erkenden motelden göle gidenler öğle yemeğini, hattâ akşam yemeğini otelde yiyebilirler. Otelde tabldot 15 liradır. İçki fiyatları yüksektir: Bir şişe bira 4 lira, bir viski 15 lira. Şarap aynı sularda.

Eğlence ve alabalığı: Abant demek, biraz da alabalık demektir. Abandın alabalığı, gelen Amerikalı turistler sayesinde, Amerikan edebiyatına bile girmiştir. Buraya gelen

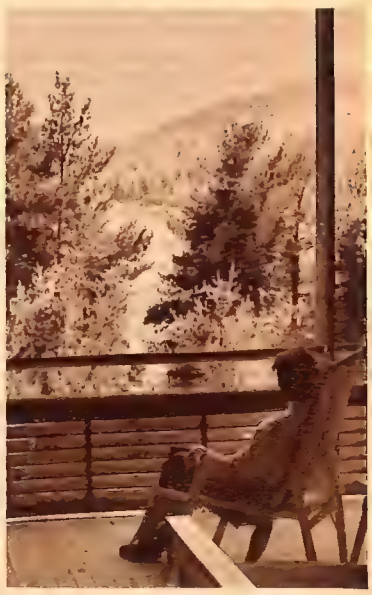

ALABALIK CENNETİ — Şu iskeleden bir kayık kiralayıp alabalık avına çıkabilirsiniz. Sağdaki resim, göle uzanan balkonlardan birini gösteriyor.

SENELİK TATİLİNİZİ MEMLEKETİN NERESİNDE GEÇİREBİLİRSİNİZ ?

Abant, Türkiyenin en küçük göllerinden biridir. Sularında en nefis alabalıklar yüzmektedir. Kışın donan gölün üzerindeki buz kalınlığı 80 santimle 1 metre arasındadır.

Bolu yolu üzerindeki bu motelde iki kişilik bir oda on beş liradır.

GELECEK HAFTA

KİLYOSTA TATİL

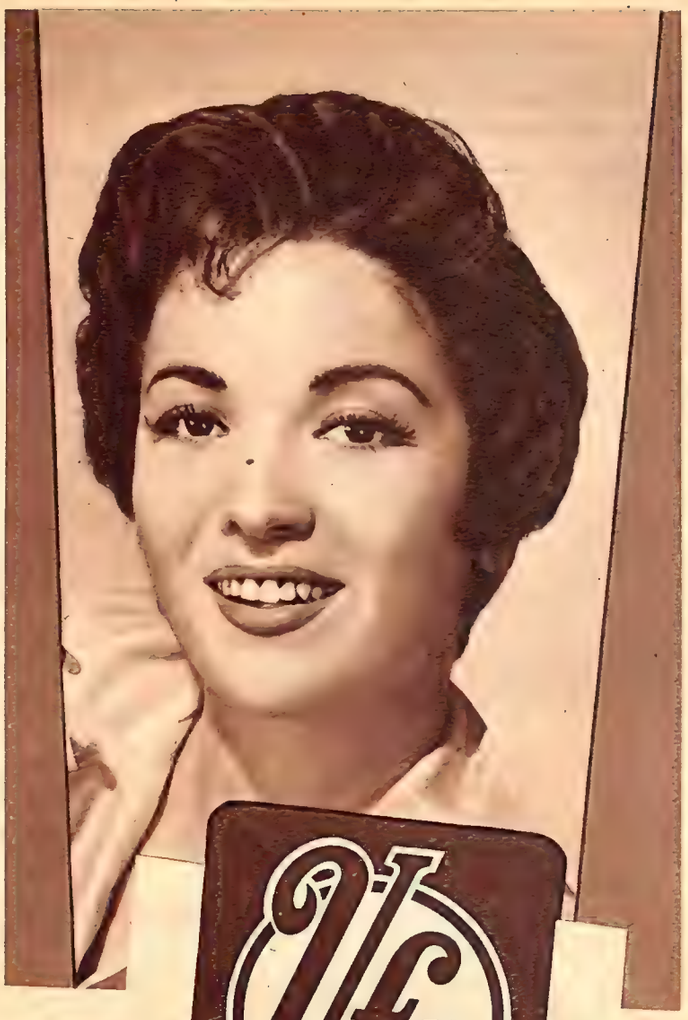

Ufa
MARGARİN

Ufa, herhangi bir margarin değildir.
En iyi cins malzeme ile A'dan Z'ye kadar Türkiyenin en büyük ve en modern yağ fabrikası, Turyağ Fabrikasında itina ile imal edilmiştir.
Saf ve hazmı kolaydır. En hassas mideleri dahi yormaz.

●

UFA MUTBAK MARGARİNİ
URFA YAĞINI ARATMAZ

YTF
TURYAĞ MAMULÜDÜR

Çekinmeden Bol Bol Ağlıyabilirsiniz

Asabi hastalıklar; günlük hayatın lüzumundan fazla süratlenmesi, insanoğlunun omuzlarına binen sorumluluğun günden güne artması sebebiyle medeniyet devrimizin açtığı yaralardan biridir. Asabi hastalıklarla birlikte endişe baş gösterir. Endişe ise çoğu zaman ağlamak ihtiyacını doğurur. Bu durumda iken dişleri sıkıp endişe ile mücadele mi etmeli, yoksa gözlere kadar gelen yaşları kendi haline mi bırakmalı? Hekimler ve ruhiyatçılar gevşeklik, yumuşaklık taraftarıdırlar. Onun için çekinmeden ağlamalı ve göz yaşlarının tedavi edici tesirinden istifade etmelidir. Hattâ bazı hekimler, göz yaşlarını tutmanın ömrü kısalttığını bile ileri sürüyorlar. «Üç kahkaha bir kalem pirzola» sözü ne kadar doğru ise «Ağla da için açılsın» deyimi de hakikatin ta kendisidir. Her şey yerine göre...

ÇEVİREN: Dr. A. KÜRKÇÜOĞLU

Hıçkıra hıçkıra ağlamak iyi midir?

Bir Amerikalı hekim şu tezi savunarak, «Modern insan arada sırada göz yaşı dökebilse, hayatına seneler katabilir» demektedir.

Başka bir doktora göre de göz yaşları asabi gerginliğin emniyet supabıdır. Ağlamak suretiyle asabi gerginlik teskin edilince de, fazla yorgunluk ve hareketli modern hayatın birçok hastalıkları önlenebilir. Dolayısı ile insan hayatı uzar.

Ağlamak asabi insanları teskin eder mi?

Asabi insanlarda küçük bir heyecan, organizmada büyük kargaşalıklar meydana getirir. Çarpıntı, nabızda hızlanma, boğazda kuruma, kesik kesik soluk alma, hemen arkasından da ağlama. Bu şikâyetler bazı kimseler için günlük işlerdendir. İşte bu arozları takibeden ağlamak insana derhal bir ferahlık getirir. Kalb, nabız, teneffüs normale avdet eder. Sanki bütün sinirler gevşemiştir. Fakat bu rahatlığı temin eden ağlama, ancak geçici bir ferahlık verir. Asabi insanları tedavi etmez.

Vara yoğa ağlamak, sıhhi bozukluk alâmeti midir ?

Evet. Gözlere, göz yaşı bezlerine ait hastalıklar gibi devamlı göz yaşarmasına sebep olan haller haricinde devamlı göz yaşı akıtıp, sebepsiz yere ağlamak mutlaka bir hastalığa delâlet eder.

Sinir bozukluğu: Endişenin başlıca emaresi göz yaşlarıdır.

Umumi ahvalin kötülüğü: Göz yaşları; bir hastalık sonunda, gelişme çağında organizmayı yoran diğer her hangi bir halde kolayca meydana çıkar.

Sevinç göz yaşları, zarar verir mi?

Her heyecan; ister neşeli, ister acıklı olsun aynı emarelere sebep olur. Kalb atışları, nabız ve teneffüsün hızlanması gibi. Bu halleri yapan sempatik sinirleri denilen sinirler, aynı zamanda göz yaşı bezlerinin de siniri olup onların ifrazlarını arttırır. Bu sebepten üzülsek de, sevinsek de ağlarız. Sevinç göz yaşları da sinirlerin boşalmasına sebep olduğundan faydalıdır.

Çocukları ağlamaya bırakmak doğru mudur?

Burada çocuğun yaşı ve üzüntüsü mevzuubahistir. Küçük bebeklerin tehlikeli olan, ağlamaları değil, fıtıklara sebep olabilen çığlıklarıdır.

Çocuklarda da göz yaşları tıpkı büyüklerde olduğu gibi, bir büyüme, gelişme buhranı, yorgunluk, bülûğ çağına erişme gibi hallere bağlıdır. Fakat bunlar bir doktorun çarçabuk meydana çıkaracağı fizyolojik tezahürlerdir.

Eğer bir çocuk, bir paylama ve ceza neticesi olarak ağlıyorsa onu ağlamaya bırakmalıdır. Şayet, verilen cezanın işlenen suçtan fazla olduğu anlaşılırsa çocuğu teskin etmek lâzımdır.

Ağlamak gözleri bozar mı?

Hayır, ağlamak gözlere bilâkis iyi gelir. Zararlı olabilen, saatte 2 litre göz yaşı dökülmesidir. Fakat en büyük üzüntülerde bile bunun yüzde biri bile akıtılamaz. Bu sebepten ağlamanın göze bir zararı olmaz. Göz yaşlarının ancak hayırlı tesirleri vardır. Gözün sathını yıkar ve onu tozlardan temizler.

Ağlamak teni bozar mı?

Ağlamayı mütaakıp göz kapaklarının şişmesi geçici olup, cildin sathındaki hücrelere göz yaşlarının nüfuz etmesinden ibarettir.

Göz yaşları deriyi dezenfekte eder. Göz yaşı mükemmel bir antibiyotiktir.

Penisilini keşfeden A. Fleming, keşfine ön ayak olacak araştırmalarına başladığı zaman bu müşahededen istifade etmiş ve neticede Penisilini bulmuştur.

Ağlamak yüzde kırışıklıklara sebep olur mu?

Son asırda, lirizme hevesli bazı hekimler; göz yaşlarını ırmaklara benzetmişler ve ırmakların toprağı oyması gibi, göz yaşlarının da yüzde derin izlere sebep olduğunu şiir dolu bir ifade ile ileri sürmüşlerdir. Tabiî hakikat hiç de böyle değildir. İnsan cildi, göz yaşı sağnakları geçince eski halini alacak kadar elâstikiyete sahiptir.

Çok ağlayan insanlarda kırışıklıklar varsa bu, göz yaşlarının bir emare teşkil ettiği her hangi bir hastalık veya umumi halin kötülüğünden ileri gelir.

■

Hâsılı ağlamak, tıpkı gülmek gibi insanoğlunun en tabiî ihtiyacıdır. Hele ağlamak daha doğumun ilk anında başlar. Bunu takibeden aylarda da ihtiyacımızın ve ıstırabımızın tek habercisi, gene canü gönülden ağlamaktır. Çocuk altı kirlendi mi ağlar, karnı acıktı mı ağlar, bir yeri uyuştu mu ağlar, sancılandı mı ağlar. Yaş ilerledikçe teessür ve neşenin ifadesi gene göz yaşlarıdır. Churchill ile De Gaulle, II. Dünya Harbinden sonra ilk defa birlikte Parise girdikleri zaman Champs-Elysées Caddesini boydan boya sevinç göz yaşları içinde yürümüşlerdir.

Sabık Fransız Cumhurbaşkanı Coty, Elysée Sarayını terkettiği gün uluorta hıçkıra hıçkıra ağlamaktan çekinmemiştir. Jean Cocteau, Akademi üyeliğine seçildiği gün, mûtat konuşmasını hıçkırıklar içinde boğulduğu için yarıda bırakmak zorunda kalmıştı.

En katı yürekli bir insan bile hazin bir piyesi veya filmi seyrederken çoğu zaman yanaklarından inen bir, iki göz yaşı damlasına mâni olamaz. Sevdiğimiz insanı uğurlarken trenin perondan ağır ağır uzaklaşmasını hemen hepimiz nemli gözlerle seyretmişizdir. Ama aynı insanı karşılamak için döktüğümüz sevinç göz yaşlarının da tadına doyum olmaz. Evet, hüzün ve sevincin tek ifadesi bu göz yaşlarıdır.

Hâsılı, ağlamak ihtiyacını duyduğunuz her an çekinmeden ağlayınız, ferahlamanın tek yolu budur.

Bu yılın en centilmen takımı olarak Beşiktaş seçildi. İstanbul liginde ve Millî Lig Maçlarında iyi bir derece alamamasına rağmen, temiz futbolu, takım halindeki efendi oyunuyla takdir toplayan Beşiktaş Kulübü başkanı Enver Abiral diyor ki:

«56 yıllık bir mazisi olan B.J.K. bütün futbol takımları içinde centilmenlik pâyesi kazandı. Bu mükâfata lâyıktır. Avrupa Kupası şampiyonu Real Madrit karşısında çıkardığı oyun, Türk futbol tarihine şerefli bir sahife ilâve etmiştir. B.J.K. bundan sonra da efendi futbolu ile Türk takımları arasında mümtaz yerini muhafaza edecektir».

Yukarıdaki fotoğrafta, Yapı ve Kredi Bankasının 1958 - 1959 futbol mevsimi Centilmenlik Kupasını kazanan Beşiktaş on biri görülüyor.

NACİ ERDEM
(F. Bahçenin kaptanı)

10 ekim 1931 tarihinde İstanbulda doğdu. Futbola 1946 yılında Karagümrükte başladı. 1953 ten beri Fenerbahçede oynamaktadır. «En centilmen futbolcu kimdir?» diye sorarsanız, düşünmeden «Recep» der. Metin, Suat, Kadri ve M. Aliyi futbolcu olarak beğenir. En önemli saha hâtırasını ise şöyle anlatır:

«Hangi yıl olduğunu unuttum. Millî Takım namzetleri ile Yeşildirek oynuyordu. Ben namzetlerin ortahafıydım. Bizim forvet, Yeşildirek'i gol yağmuruna tutmuştu. Yeşildireğin şeref golü bana nasip oldu. Geri pası vereyim derken, topu ağlara yolladım. Maç 19 - 1 bitti.»

BU SENENİN MAYOLARI

BUNLAR DA CENTİLMEN

SABAHATTİN
Kasımpaşanın centilmen santrhafı

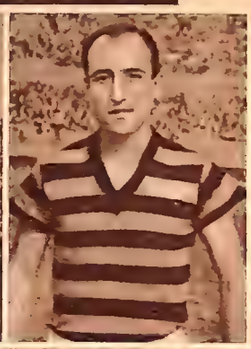

ORHAN
Karagümrük'ün 1958 - 1959 centilmeni

MUHİTTİN
Beşiktaş'ın santrhafı ve centilmenlerden

ZİYA
Beykozlu Ziya da centilmen oldu

MUHTEREM
Vefanın centilmeni

Yılın Centilmen Sporcuları

Eski bir Galatasaraylı — şimdi tanınmış bir yazar — bir futbol hâtırasını şöyle anlatıyor:

«Santrfor oynuyordum. Topu ayağıma almış, on sekiz çizgisinin içine girmiş, rakip kaleciyle karşı karşıya kalmıştım. Birden kaleci elini çorabının içine soktu, kocaman bir kama çıkardı: 'Golü atarsan, gebertirim!...' dedi. Golü atmadığımı söylemeğe lüzum yok!...»

Düne kadar Türkiyede futbol, aşağı yukarı böyle oynanıyordu. Spor tekniğinden önce, spor terbiyesine ihtiyacımız vardı. Bunu elde etmek için büyük hususi teşebbüslerden biri de ön ayak olmuştu. Yapı ve Kredi Bankasının yıllardan beri bu uğurda çalıştığını görüyoruz. Banka 3 yıldır Centilmenlik Kupaları ve yüz binlerce lira tutan Centilmenlik İkramiyeleri dağıtmaktadır.

Üç yıl içinde 1. Profesyonel Kümeden 2 takıma (Kasımpaşa ve Beşiktaş), Amatör Kümeden 3 takıma (Langa, Ortaköy ve Alemdar) Centilmenlik Kupası; 30 profesyonel futbolcuya nakdî Centilmenlik İkramiyesi; 15 hakeme, 15 layısmene, 15 spor yazarına da nakdî Başarı İkramiyesi verilmişti. Seçim, Merkez ve Bölge Hakem Komiteleri ile spor otoriteleri tarafından yapılmıştır. Bu teşebbüsün müspet netice verdiği, futbolseverler tarafından müşahede edilmektedir. Yapı ve Kredi Bankası bu yıl da 1. Profesyonel Kümeden Beşiktaş, 1. Amatör Kümeden Ortaköy ile Alemdar kulüplerine Centilmenlik Kupası, 10 profesyonel futbolcuya (Naci «F. B.», Ergun «G. S.», Orhan «K. G.», Yüksel «İ. S.», Özcan «B. J. K.», Muhterem «Vf.», Ziya «Beykoz», Muhittin «Ad.», Sabahattin «K. G. K.», K. Ali «B. G. K.») Centilmenlik İkramiyesi, 6 hakem (Bedri Çakır, Doğan Babacan, Orhan Gönül, Hakkı Gürüz, Semih Zoroğlu, Cezmi Başar) ile 4 yan hakemine, 5 spor yazarına Başarı İkramiyesi verdi.

ERGUN ERCİNS
(Galatasaraylı ortahafı)

1935 yılında Eskişehirde doğdu. Önce Eskişehir Gençlik Kulübünde ve Şekersporda oynadı. 1954 te Galatasaraya girdi. A, B ve Genç Milli takımları ile Ordu takımında oynadı. Yılın centilmen sporcuları arasına girmekten çok memnun. Bir saha hâtırasını şöyle anlatıyor:

«1956 yılında F.B. ile oynuyorduk. 2 - 2 beraberdik. Bir karambol sırasında sakatlandım. Beni sağaçığa geçirdiler. Oyunun sonuna doğru 3. Galatasaray golünü de sakat ayağımla ben attım. O maçtan sonra, bir yıl futbola veda ettim. Minüsküs olmuştum. Ama o büyük maçın bendeki intibaı acı değil, tatlıdır.»

ÖZCAN ESİNDUY
(Beşiktaş ortahafı)

1933 te doğdu. 12 yaşındayken Darüşşafakada futbola başladı. 1955 yılında ise Beşiktaşa girdi. Önce santrfor oynuyordu, sonra santrhafa geçti. Bugüne kadar hiç ceza almamış, hakem tarafından oyundan da çıkarılmamıştır. Real Madrit maçını unutamıyor:

«Bu, büyük bir maçtı... diyor. Türk futbolunun değerini, Beşiktaş bir Türk takımı olarak bütün dünyaya gösterdi. Bir de Avusturyaya karşı santrfor oynadığım maçı unutamam. O gün iki gol atmış, Beşiktaşı beraberliğe yükseltmiştim. Futbolculardan Metin, Lefter, Recep, Turgay ve Nazmiyi beğenirim.»

YÜKSEL GÖZÜPEK
(İstanbulsporun solaçığı)

1938 de İstanbulda doğdu. Bağlarbaşı Gençlik Kulübünde oynarken, Genç Milli takıma seçildi. 1954 te İstanbulspora girdi. Galatasaray takımına karşı bir sempatisi vardır. Buna rağmen üç yıldan beri attığı gollerle, Sarı - Kırmızılıları şampiyonluktan etmiştir. Diyor ki:

«Bu yıl liglere Galatasaray maçiyle başladık. Durum 1 - 0 lehimizdeydi. 28. dakikada Galatasaray kalesine sıkı bir şüt attım. Turgay ağabeyim avlanmıştı. Böylece, Galatasaray liglere 2 - 0 mağlûp olarak başladı, şampiyon olamadı. Yapı ve Kredinin Centilmenlik Mükâfatını aldığım için çok memnunum.»

ALİ SOYDAN
(Beyoğlusporun solaçığı)

1934 te İstanbulda doğdu. Şişli Terakki Lisesini bitirdi. 1951 de Galatasaray genç takımında futbola başladı. 6 yıl Galatasarayda oynadıktan sonra Beyoğluspora girdi. Centilmen sporcu seçildiği için çok seviniyor.

«Bir futbolcu önce efendiliği ile göz doldurmalıdır» dedikten sonra, bir saha hâtırasını şöyle anlatıyor:

«Bugün renklerini taşıdığım Beyoğluspora 4 yıl önce Galatasaray solaçığı olarak bir gol atmış, 0 - 0 berabere bitecek bir maçın ibresini, 1 - 0 Galatasaraya kaydırmıştım. Bir de Aliler maçını unutamam. 1953 yılında F.B. yi 3-1 yenmiş, golün ikisini B. Ali, birini ise ben — yani Küçük Ali — atmıştım.»

16 ve 17. sahifelerde geçenlerde şehrimizi ziyaret eden Avrupa güzellik kıraliçelerinin Hayat okuyucularına takdim ettikleri yılın en son Paris mayo modellerini, 24 ve 25. sahifelerimizde de Alman modaevlerinin hazırladığı mayoları veriyoruz. GELECEK HAFTA GÜZELLİK KIRALİÇELERİNİN SUNMUŞ OLDUKLARI MAGGY ROUFF MODELLERİNİ VERECEĞİZ.

Hayat

Avrupa güzellik kıraliçeleri Hayat okuyucularına son mayo modellerini takdim ediyor:

Soldan sağa: SOLVEIG DUCADOS (1957 Norveç güzeli, 21 yaşında, boy 1.68, göğüs 91, bel 60, kalça 91 cm. Giydiği mayo: Beyaz zemin üzerine eteğinde iki renkli deseni olan askılı lâsteks.) CORINE ROTTSCHAFER (1957

ılânda ve Avrupa güzeli, 21 yaşında, boy 1.75, , bel 53, kalça 94 cm. Giydiği mayo: Bedeni ıa olarak ikiye bölen siyah-beyaz renkte lâs- GER JONSSON (1958 İsveç güzeli, 22 yaşında, boy 1.70, göğüs 92, bel 56, kalça 93 cm. Giydiği mayo: Göğüs ve beden penslerle sıkıca vücuda oturtulmuş, eteğinde beyaz süsü olan lâsteks). CLAUDE NAVARRO (1957 - 1958 Fransa güzeli, 21 yaşında, boy 1.69, göğüs 90, bel 59, kalça 90 cm. Giydiği mayo: Üzeri emprime desenli, büzgülü maya). NATHALIE OZENNE (1958 - 1959 Fransa güzeli, 21 yaşında, boy 1.70, göğüs 89, bel 56, kalça 90 cm. Giydiği mayo: Emprime desenli ve plili).

FOTOĞRAF: SUAVİ SONAR

KOVA BURCU
(20 ocak - 18 şubat)

Hangi Burçta Karakteriniz

TÜRKÇESİ: ADALET CİMCOZ

KIŞIN içindeyiz artık. Çifti çubuğu bir yana bırakıp odalara kapanmışız; sobanın çevresindeyiz, güzel günlerin gelmesini bekliyoruz. Bugünlerde doğanlar da hep bir şeyler beklerler işte, bir şeyler umarlar; insanlara katılmaktan hoşlanırlar; eğlenceyi seven yaratıklardır. Oğlak burcundakiler gibi didinmezler, Kova burcunun insanları umutludur.

Bucak bucak kaçarlar yalnızlıktan. İnsanları seven, insan sıcaklığını arıyan kişilerdir. Düşünmeyi de severler. Doğa (tabiat) kış uykusundadır... Düşünmek, dalgaya düşmek, İspanyada şatolar kurmak için biçilmiş kaftandır bugünler. Ozanlar, romancılar ve düşünürlerin (mütefekkirlerin) çoğu bu burçta doğmuştur. Ortaklaşa yapılan işlere yanaşmazlar... Üne tek başına ermek isteyen erkeklerdir. Yeni buluşgibi karşıdan bakıp geçersiniz... Aldırmazlar, kulak asmazlar, bildiklerini okurlar!

Onları yalnız kuru kuru düşünür olarak görmek de doğru değildir pek; içlerinde Edison, Piccard, Galilei gibi, düşündüklerini iş alanına koyabilen adamlar da çıkmıştır.

Sevmez yalnızlığı, ama tiksinmez de yalnız kalmaktan. Çok az yalnız kalabildiği için, kimi zaman ister bile yalnız kalmayı. Astronomiyi sever, bütün gizli kapaklı bilimlerle ilgilidir... Fallara bile inanır Kova burçlular. Kadınsı yanları ağır basar çoğunda, bu duygulu yanlarını göstermekten çekinirler, baskı altında tutarlar. (30 ocağa kadar doğanlarda daha çok görülür bu durum.)

Çok sevimli, kişilikleri olan erkeklerdir. Hemen her şeye heves ederler... Devlet idaresini ele almak istediklerinverler, hemen herkese sevgilerinden bir parça dağıtırlar, hemen herkes onların sevgilerinden payını alacaktır.

Çoğunlukla sahneyi, ya da filmi seçerler. Kova burcunda doğmuş birini sahneden ayrı düşünemezsiniz! Öncü tiyatroların başında bu burcun adamlarına raslarız; sahnede, ya da filmde göze çarpmak isterler... El attıkları bütün işlerde baş olmak isterler... Her şeyin bulucusu, ilk yapanı onlar olsun isterler... Örneği: Atlantiği ilk onlar geçmelidirler... (İşte Lindbergh.) Hep gelecekte yaşadıkları için mutsuz kişilerdir, pek az insan tarafından anlaşılırlar. Hipnotizmacı, manyetizmacı olurlarsa korkunç olabilirler... Kendilerini Yogi'ye kaptırabilen tuhaf inançlı kişi*boyanmağa bayılırlar. Durmadan saç rengi değiştiren kadınlara bu burçta raslarız. Herkes onları beğensin isterler. Hemen her söylenene inanıveren, çok iyi yürekli kadınlardır. Sevdikleri erkek için paralanırlar. Sevdikleri zaman sonsuzdur sevgileri; bütün güçlüklere göğüs gererler... Hemen inanıverdikleri için, aldatmak kolaydır onları. Birkaç sevgili değiştiren, birkaç defa evlenen, gezmekten, gece hayatından hoşlanan kadınlardır. Dansetmeğe bayılırlar; kumarı severler, ama kazandıkları az görülmüştür. Oyunun*

KOVA BURCUNDA DOĞDULAR

Film yıldızı Clark Gable
1 şubat

Fransız yazarı Colette
28 ocak

Sabık Mısır Kıralı Faruk
11 şubat

Nato Genel Sekreteri Spaak
25 ocak

İngiliz yazarı Somerset
Maugham, 25 ocak

ları, yeni düşünceleri vardır, ama tam bir sonuca da vardıramazlar bunları. Kova burçlunun yeni bir buluşunu Koç burcundaki yürürlüğe kor; Boğa burcundaki faydalanır ondan; İkizler burcundaki bu buluş üstüne bir yazı yazar; Yengeç burcundaki kuşkuyla bakar önceleri, sonra kendi buluşuymuş gibi ortaya çıkar; Aslan burcundaki bir nişan verir Kova burcundakine bu buluşundan ötürü; Başak burcundakiler söylemediklerini bırakmazlar; Terazi burcundaki kadınsa, hemen evlenmeğe kalkışır onunla; Akrep burcundakiler kızarlar; Yay burcundakinin umurunda olmaz; Oğlak burcundaki de acır Kova burcundakine bu buluşundan ötürü...

Evet, yeni yeni buluşların adamıdırlar Kova burçlular. Hem ileriyi görmesini bilirler, hem de geçmişi gözden kaçırmıyan erkeklerdir. İki yüzü olan eski Roma kıralı Janus gibidirler. Kimi zaman öylesine ileriye bakar, öylesine gelecekte yaşarlar ki, ayak uyduramazsınız onlara... Bir deliye bakar de bocalarlar; işte Kayser Wilhelm, işte Mısır Kıralı Faruk. Ama zayıf yanlarını bilir, kendilerini düzene sokarlarsa, Roosevelt gibi, Talleyrand gibi adamlar çıkabilir aralarından.

Bilgiçlik taslamaktan, düşünmeden iş görmekten tiksinirler, ama çoğu zaman kendileri de düşer bu yanılmaya; işlerinin bu yüzden bozulduğunu da bilirler! Davranışlarına bakarak onlara tembel damgasını vurabiliriz; ama hiç de tembel değillerdir, kendilerine göre bir çalışma şekilleri vardır. Günlerce miskin miskin oturup dalgaya düşerler, sonra birden toparlanırlar... Başkalarının üç ayda yapamıyacağını onlar bir haftada yapıverirler.

Korkunç derecede onurludurlar. Başkalarının onuruna da o ölçüde önem verirler. İnsanlığa değer verilsin isterler, en büyük ülküleri budur... Başlarına gelmedik dert kalmamıştır bu yüzden, gene de vaz geçmezler bu ülkülerinden! İnsan sevgisi sonsuzdur onlarda; çevrelerindeki bütün insanları selerdir. Güven sağlıyan kişilerdir, onlara çekinmeden içinizi açabilirsiniz.

Hiçbir şeye şaşmazlar! Bütün yeni nesnelere açık, bütün yeni buluşlara tutkundurlar. Başkalarının «olmıyacak» dedikleri şey, onlar için olağandır... Bu «olmıyacak» nesnelerle hemen oynamağa başlarlar, bunları olağan kılmaya çalışırlar. Çevreleri için çoğu zaman «anlaşılmıyan» biri olarak kalırlar... Şıkılmazlar bundan ötürü, alay bile ederler böyle düşünenlerle. Onurlarını kırmamaya bakın! Saygıya önem veren kişilerdir... Saygıda kusur etmedikçe, istediğinizi yaptırabilirsiniz onlara.

KOVA BURCUNDA DOĞAN KADINLAR :

Bu burçta doğan kadınların kendilerine vergi bir güzellikleri, bir çekicilikleri vardır. «Göze çarpmaktan» hoşlanırlar. Süslenmeğe, heyecanı kâfi gelir kendilerine.

Bu burçta doğan kadınlar çok üşür... Uykuyu severler ve sabah keyfine bayılırlar. Bir şeyler düzenlemeğe kalkarlarsa — şeytanın aklına gelmiyecek delilikler bulup yaparlar — ürker, kaçarsınız onlardan. Başka kadınlara nispet vermekten, başka kadınları kıskandırmaktan, hele muziplik yapmaktan çok hoşlanırlar. Okumayı seven, hazırcevap kadınlardır; iyi arkadaş olabilirler... Belki çok akıllı değillerdir, ama kadınca kurnazlıkları vardır. Hemen hepsi bir meslek sahibi olmak isterler. Sahneye, filme atılanları çoktur, başarıları da küçümsemiyecek kadar büyüktür. Kocasının sözünden çıkmıyan, kocasına saygı gösteren, geçimi güç olmıyan sevimli yaratıklardır.

Doğdunuz, nedir?

KOVA BURCUNDA DOĞDULAR

Abdülhak Hâmit
5 şubat

Halide Pişkin
1 şubat

Prof. Hüseyin Naili Kubalı
18 şubat

Dr. Behçet Uz
18 ocak

Kova Burcunda Doğmuş Bazı Dünya Şöhretleri

Alfred Adler (Avusturyalı psikolog)	7 şubat 1870
Ludwig Barnay (Alman sahne sanatkârı)	11 şubat 1842
Carl Michael Bellmann (İsveçli şair)	4 şubat 1740
Martin Buber (Din filozofu)	8 şubat 1878
Lord Byron (İngiliz şairi)	22 ocak 1788
Charles Darwin (İngiliz âlimi)	12 şubat 1809
Charles Dickens (İngiliz yazarı)	7 şubat 1812
Thomas Edison (Amerikalı fizikçi)	11 şubat 1847
Büyük Frederik (Prusya Kıralı)	24 ocak 1712
Ernst Haeckel (Alman zooloji Prof.)	16 şubat 1834
Hugo von Hoffmannstahl (Avusturyalı tiyatro yazarı)	1 şubat 1834
James Joyce (Irlandalı yazar)	2 şubat 1882
Max Klinger (Alman şairi)	18 şubat 1857
Else Lasker-Schüler (Alman kadın şairi)	11 şubat 1876
Gotthold Ephraim Lessing (Alman şairi)	22 ocak 1729
Abraham Lincoln (Eski Amerika Cumhurbaşkanı)	12 şubat 1809
Charles Lindbergh (Ünlü Amerikan havacısı)	4 şubat 1902
Douglas MacArthur (Amerikan generali)	26 ocak 1880
F. Mendelssohn Bartholdy (Alman bestecisi)	3 şubat 1809
W. A. Mozart (Alman bestecisi)	27 ocak 1756
F. D. Roosevelt (Eski Amerika Cumhurbaşkanı)	30 ocak 1882
August Strindberg (İsveçli yazar)	22 ocak 1849
Jules Verne (Fransız romancısı)	8 şubat 1828
Wilhelm II (Eski Prusya Kıralı)	27 ocak 1859
Ernst Zahn (İsviçreli hikâyeci)	24 ocak 1867

Kova burcunda doğanların en çok sevdikleri şeyler:

Eğlenceyi, toplum hayatını, akşamları kulübe gitmeyi, bir şeyler düzenlemeyi, yeni buluşları, teknîği, ilgi çekici her şeyi, şaşırtıcı durumları; bilinmedik, meraklı olayları; acayiplikleri, denemeleri, gizli bilimleri, esrarlı nesneleri, bilmece çözmeyi, kendinden söz ettirmeyi Kova burcunda doğanların hemen hemen hepsi çok severler.

Tiksindikleri şeyler:

Alışılmış her şeyden tiksinirler. Mızmızlıktan, inatçılıktan, can sıkıcı nesnelerden; güç karar vermekten, atılgan olmaktan, saygısızlıktan, özgürlüğünü (hürriyetini) zorlayan her şeyden, bir yere körü körüne bağlı olmaktan ve kendisine karşı zor kullanılmaktan tiksinirler.

Kova burcunda doğan erkeklerle evlenecek kadınlara bir kaç öğüt:

Güzel, sessiz olacak ve şiiri sevecceksiniz sevgili bayan. Ona saygı gösterin, çünkü o size karşı her zaman saygılı, size her zaman önem veren bir adamdır. Sakın özgürlüğünü (hürriyetini) gölgelemeğe kalkışmayın, bunu bir çeşit saygısızlık addettiği için hiç dayanamaz. Herkese benzemiyen bir kocanız var... Göz yumun delilikerine... Kimi zaman bütün gün miskin miskin oturacak, ya da gezecektir, sonra bütün gece sabaha dek çalışacaktır, aldırmayın, hoş görün. Unutmayın ki, ünlü bir adamla evlisiniz, başarısı sizi göl geliyebilir... Ona çok sevgi gösterin, sevgi ve saygı... Övünebileceğiniz, ama kendine has garip itiyatları, alışkanlıkları olan bir adamla evlenmek istiyorsanız Kova burcundaki erkek biçilmiş kaftandır. Yukarıda saydıklarımızı yerine getirdiğiniz takdirde hiçbir hır gür çıkarmadan bir yastıkta kocayacağınızı temin edebiliriz. Kova burcunda doğan erkekler gerçekten ideal kocalardır.

Gelecek sayımızda

BALIK BURCU'nda (19 şubat - 20 mart) doğanların karakter tahlilini vereceğiz.

Eve Giren Her
ŞAHESER ROMAN

ŞAHESER ROMANLARın

Tam Listesi:

SEN BİR MELEKTİN
E. ZOLA
Yeni çıktı (12.50) Lira

Dünya edebiyatı klâsiklerinden:
- **HARP ve SULH** L. Tolstoy. (3. Baskı) 12,5 Lira
- **NOTRE DAME'ın KAMBURU** V. Hugo. (2. Baskı) 12,5 Lira
- **AŞKTAN DA ÜSTÜN** E. Gaskell. 8 Lira
- **BİR BAŞKA KADIN** H. Walpole. 10 Lira

Nobel kazanmış yazarlardan:
- **DR. JİVAGO** B. Pasternak. 12,5 Lira
- **GELİN TACI** S. Undset 8 Lira
- **HER KADIN GİBİ** S. Undset 8 Lira
- **SİLAHLARA VEDA** E. Hemingway (2. Baskı) 12,5 L.
- **SENİ SEVMEK KADERİM!** S. Lewis. 10 Lira

Günümüzün şaheserleri:
- **SABAH YILDIZI** Cronin. (2. Baskı) 10 Lira
- **BİR AŞK UĞRUNA** Cronin 10 Lira
- **MELİSSA** T. Caldwell. 8 Lira
- **BAHAR ATEŞİ** J. Hilton 8 Lira
- **BÖYÜLÜ ÇİÇEK** L. Bromfield. 8 Lira
- **İHTİRAS ENGİNLERİ** F. W. Kenyon. 11 Lira.

Her kitap nefis, sağlam ciltli, ayrıca beş renk ceket kaplıdır.

Bu kitapları bedellerine karşılık POSTA PULU göndererek GÜVEN YAYINEVİnden de getirtebilirsiniz. ÜCRETSİZ kataloğumuzu isteyiniz!

GÜVEN YAYINEVİ
Cağaloğlu Yokuşu, Narlıbahçe S. 11 İstanbul

Film Hikâyesi

Meçhul Ajan

2 Violette'e İngiliz Haber Alma Servisi gizli bir vazife vermek istiyordu. Genç kadın Fransız Mukavemetçilerine yardım edecek, İngilizlerle aralarındaki irtibatı sağlıyacaktı. Violette bu tehlikeli vazifeyi kabul etti. Komando eğitimine tâbi tutularak İngiliz subayı Tony Fraser tarafından çalıştırıldı.

1 İkinci Dünya Harbi sıralarında bir 14 temmuz güńü Violette Bushell, Londranın Hyde Parkında, Etienne Szabo adında genç bir Fransız askeriyle tanıştı. Kısa zamanda birbirlerine âşık olan Violette ve Etienne bir müddet sonra evlendiler. Fakat, cepheye dönmesi gereken Etienne bir bombardımanda öldü.

3 Violette işgal altındaki Fransaya gönderildi. Vazifesi Gestapo ile başı derde girmiş bir Fransız Mukavemetçi grupu ile temasa geçmekti. Alman askerlerinin sokaklardaki korku verici, sert yürüyüşleri karşısında soğukkanlı Violette irkilmedi. Fakat genç kadın, gerekli temaslarını yaparken Gestapo'nun gözünden kaçmaya çok dikkat etmeliydi. Tehlike her zaman için mevcuttu.

4 Violette durumunu belli etmemeye gayret gösteriyordu. Ama vazifesini yerine getirmeye çalışırken Gestaponun şüphesini celbetmişti. Bir Alman binbaşısı sıkıntı verecek derecede aşırı bir nezaketle Violette'in peşine düşmüş, ağzından bir şeyler koparmaya uğraşıyordu. Fakat kurnaz kadın, Gestapo'nun elinden kurtulmayı bildi, kısa zaman içinde vazifesini başararak Londraya döndü.

5 Tony Fraser de Fransadaki işini tamamlamış, kazasız belâsız Londraya dönmüştü. Bir gün, bir gece kulübünde buluştular. Fraser, Violette'in tekrar Fransaya gitmesini istemiyordu. «Ikinci defa» dedi, «pek tehlikeli, pek zorlu durumlarla karşılaşabilirsiniz.» Halbuki Violette vazifesinin bittiğine kani değildi.

CARVE HER NAME WITH PRIDE

Violette Szabo ..... Virginia McKenna
Tony Fraser ..... Paul Scofield
Etienne Szabo ..... Alain Saury
Jacques ..... Maurice Ronet

Rejisör Lewis Gilbert idaresinde çevrilmiş bir ⊥ Arthur Rank (İngiliz) filmi.

6 Fraser haklıydı. Bu defa Violette'e güç bir iş verilmişti. Müttefik ordularının Normandiya çıkarmasına mâni olmak istiyen Almanların durdurulması işi Fransız Mukavemetçilerine düşüyordu. Fakat Violette, Jacques'la birlikte Mukavemetçilere bu emri bildirmeye giderken Almanlara rasladı. Jacques bir motosikletli Alman askerini vurmak zorunda kaldı. Almanların kurşun yağmuruna tuttuğu otomobilleri de bozulunca Violette ve Jacques kaçmaya karar verdiler.

7 Ormana doğru koşarlarken Alman askerleri de arabalarından inerek onları takibe başlamışlardı. Violette'in ayağı fena halde burkuldu. Jacques'a kaçmasını ve verilen emri tek başına yerine getirmesini söyledi. Az sonra da esir düştü. Yakalanmasına üzülmüyor, Jacques'ın haberi ulaştırıp ulaştıramadığını düşünüyordu.

8 Almanların, Violette'i öldürmeden önce İngiliz Haber Alma Servisinin bazı sırlarını ellerine geçirmeleri lâzımdı. Fakat eziyet verici metotlar dahi işe yaramadı. Gestapo, hiçbir şekilde istifade edemiyeceğini anladığı Violette'i Fresnes hapishanesine nakletmeye karar verdi. Bir müddet sonra da diğer kadın esirlerle birlikte Ravensbruck temerküz kampına gönderilecekti.

9 Ravensbruck temerküz kampı cehennemden farksızdı. Gestapo, henüz yirmi üç yaşındaki Violette ile birlikte Denise Bloch ve Lilian Rolfe adlarında iki İngiliz kadın ajanını da casusluk suçundan ölüme mahkûm etmişti. Nihayet Alman askerleri, mahkûmları siyah üniformalı SS subaylarının emriyle kurşuna dizdiler. Fakat ölüm, Violette'in adını unutturmıyacak, genç kadın cesaretin sembolü olarak kalacaktı.

10 Savaş bitince Violette'in kızı Tania'ya İngiliz Kıralı, harbde vatanı için ölen kahraman annesinin madalyasını, kendi eliyle verecekti. Violette'in annesi ve babası da Tania ile birlikte Saraya gelmişti. Fransadan sağ salim dönmüş olan Tony, Violette'in ölümünden çok müteessirdi, Tania'ya annesinin fedakârlığından bahsetti. İngiliz Haber Alman Servisinin meçhul ajanı Violette Szabo'nun hâtırası daima anılacaktı.

Soğuk bir şerbetle..

bu bisküvileri ikram ediniz.

BADEMLİ SABLE BİSKÜVİSİ

Kullanılacak Malzeme: Bir buçuk bardak un, 125 gr. SANA, 6 çorba kaşığı dolusu pudra şekeri, 3 yumurta, 1/2 bardak kabukları soyulmuş ve çekilmiş badem, 1 kahve fincanı süt.

Yapılması: Şeker ve SANA ezilerek krem haline getirilir. Yumurtalar birer birer konur. Süt azar, azar katılır. Un, badem ilâve edilerek yumuşak bir hamur haline getirilir. Bez honiye tırtıllı teneke honi takılarak hamur doldurulur. Yağlanmış tepsiye istenilen şekilde ikişer santim ara ile sıkılır, orta hararetteki fırında pişirilir.

Grafika

S.165

YILDIZINIZ DİYOR Kİ...

(3 Temmuz'dan 9 Temmuz'a kadar :) Önümüzdeki hafta muhitinizde cereyan edecek hâdiseleri merak ederseniz, her hafta doğduğunuz burcu bularak siz de kendi falınızı okuyabilirsiniz.

KOÇ BURCU
21 MART - 20 NİSAN

Tatlı diliniz sizi çevrenizdekilere gitgide yaklaştırıyor. Sizi sevenlerin verdiği fikirlerle hakkınızda hayırlı olacak bir karar alacaksınız. Bu işin üzerine ihtiras halinde düşmeyin, o kendi kendine gelişiyor zaten.

BOĞA BURCU
21 NİSAN - 21 MAYIS

His işlerinizde karşınıza bazı müşküller çıkar gibi olacak. Endişelenmeyin, kalbinizin sesini dinleyerek hareket ederseniz durumu düzeltirsiniz. Bir terfi veya fazla gelir bekliyorsunuz. Biraz daha sabırlı olun.

İKİZLER BURCU
22 MAYIS - 20 HAZİRAN

Yakın bir geçmişte karşınıza bir fırsat çıkmış, bundan faydalanamamışsınız. Yıldızınız uzun bir müddet için size fayda sağlamaya devam edecek. Aşk işlerinizi muvakkaten bırakıp maddi meseleleri halledin.

YENGEÇ BURCU
21 HAZİRAN - 22 TEMMUZ

Ailevi bir üzüntünüz var gibi görünüyor. Teessüre kapılmayın. Zaten mühim bir şey sayılmaz. Bu hafta karşılaşacağınız eski bir tanıdık size bir fikir verecek, onun dediği gibi hareket etmeyin. Faydası olmıyacak.

ASLAN BURCU
23 TEMMUZ - 22 AĞUSTOS

Asabınız bir müddetten beri biraz bozukça galiba. Fakat yıldızınız çok parlak bir devreye girmiş. Hem sağlık durumunuzda, hem de günlük hayatınızda tatmin edici, hattâ sevindirici bazı gelişmeler göreceksiniz.

BAŞAK BURCU
23 AĞUSTOS - 22 EYLÜL

Son günlerde birkaç teşebbüsünüz neticelenmemiş. Üzerine düşmeyin. Önümüzdeki hafta başında üç ayrı kimse ile bazı işler görüşeceksiniz. Ancak bu görüşmelerden sonra ilk iki teşebbüsünüz neticelenecek.

TERAZİ BURCU
23 EYLÜL - 22 EKİM

Sevdiğiniz insan hakkında bir arkadaşınız size bazı fikirler veriyor. Bir türlü onun görüşünü kabul etmek istemiyorsunuz. Halbuki düşünceleri çok yerindedir. Tavsiyelerini bir kere mutlaka deneyiniz.

AKREP BURCU
23 EKİM - 21 KASIM

Çok kıskanç tabiatınız var. Lüzumsuz yere başkalarını da, kendinizi de üzüyorsunuz. Daha mâkul olun, fazla ısrar ve düşkünlük fayda sağlamaz. Aldırış etmiyor gibi görünün, bakın ne kadar rahat edeceksiniz.

YAY BURCU
22 KASIM - 20 ARALIK

Bu hafta, geçen haftakinden farklı bir durumunuz yok. Önümüzdeki günler sizin için oldukça sakin geçecek. Hafta sonunda bir yemekli toplantıya davet olunacaksınız. Bu toplantıya gidin, epey eğlenirsiniz.

OĞLAK BURCU
21 ARALIK - 19 OCAK

Şu para meselelerini zihninizden çıkarıp atın. Dünyada her şeyden evvel para gelmez. Mânevi değerlere niçin önem vermiyorsunuz? Maddeciliğiniz yüzünden en yakınınız olan ve sizi seven insanı da kırıyorsunuz.

KOVA BURCU
20 OCAK - 18 ŞUBAT

Biri sizin aleyhinize faaliyet göstermek istiyor. Bunu birkaç gün içinde anlıyacaksınız. Fakat bu harekete mukabele etmeyin. Bırakın, büyüklük sizde kalsın. Hayatta zenginlikten başka servetler de vardır.

BALIK BURCU
19 ŞUBAT - 20 MART

İhmal yüzünden bugüne kadar başınıza birçok işler geldi. Bunlardan hâlâ ders almıyorsunuz. Şu ihmalciliği bırakın. Yıldızınız size yardım edecek. Muntazam bir insan olmak için, siz de gayret etmelisiniz.

Hayat ZIP ZIP ŞAMPİYON HUGOYU TAKDİM EDİYOR.

Bu sayıdan itibaren zıp zıp şampiyon'un maceralarını bu sütunlarda merakla takip edeceksiniz.

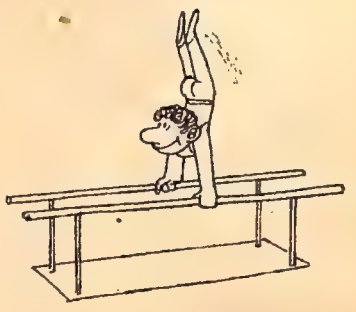

GÖNÜL POSTASI

İnegölden bir okuyucumuz yazıyor:

«30 yaşında ve bekârım. Bundan bir buçuk yıl evvel tanıştığım bir genç kızı deli gibi sevmeğe başladım. O da beni seviyor. Fakat ben kendisine karşı hiçbir ihtiras duymuyor, dünya ve ahret kardeş gibi seviyorum. Evlenmek aklımdan bile geçmiyor ama kendisini asla unutamıyacağımı da anlıyorum. Bu bir aşk mıdır? Beni aydınlatın.»

Kardeşler (deli gibi) sevilmez ve insan kardeş sevgisini unutmak ihtiyacını hissetmez. Kardeş sevgisi ana sevgisine yakın bir duygudur. «Bu bir aşk mıdır?» dediğinize göre siz kendi duygularınızdan şüphe etmektesiniz. Arada karşılıklı bir sempati bulunduğuna bakılırsa o hanımı seviyorsunuz. Duygularınızı açığa vuracak hâdise o hanımın bir başkasiyle evlenme teşebbüsüdür. Kardeş veya eş sevgisi o anda ortaya çıkacaktır.

—

Doğubayazıttan bir okuyucumuz yazıyor:

İlkokulda başlıyan arkadaşlığımız vatani vazifemizi yaptığımız bu şehirde de aynı samimiyetle devam ediyor. Fakat ikimiz de aynı kızı seviyoruz. Kız da bizler arasında bir tercih yapamıyor. Bu sıkıntılı durumda bize ne tavsiye edersiniz?»

Arkadaşlığınızın devam ettiğine göre ikinizin de o kıza karşı olan sevgisi bir özenme, bir hevestir. Kız da sizi sevmiyor. Ancak sevmek ve evlenmek ihtiyacındadır. Bu duygudan ikinizin birden feragati veya birinizin aradan çekilmesi pek güç olmıyacaktır.

—

İstanbuldan bir bayan okuyucumuz yazıyor:

«Kendimden yaşça küçük bir genç ile üç buçuk sene sevistim. Askere gidince bana ana ve babasına bakmak zorunda olduğunu, az para kazandığını ve bu şartlar altında beni mesut edemiyeceği için evlenemiyeceğimizi yazdı. Ben onu çok seviyorum. Ne yapayım?»

İşin başında iyi bir intihap yapmadığınız, tecrübesiz bir gence kapıldığınız anlaşılıyor. Güzellikle evlenmeye muvaffak olabilirseniz mesele yoktur. İcbarla, onun arzusuna rağmen evlenirseniz bu gençle mesut olabileceğinizi zannetmiyoruz. Kadınlık gururunuzu düşününüz.

Bandırmadan N. Ö yazıyor:

«20 yaşıma kadar bir kızla sevistim, mesut günler geçirdim. Askere gidince o başkasiyle evlendi. Ben izinli gelince başka bir kıza delice âşık oldum, fakat nişanlıydı. Bütün askerlik müddetince rüyama giriyordu. Başka bir kızla nikâhlandım, rüyalarım devam etti. Nikâhlımdan ayrıldım. Kız gördüğü yerde benimle konuşurdu. Bu yüzden disiplin altına aldılar. Şimdi başka yerdeyim ama rüyalarım devam ediyor, ne dersiniz?»

Siz kararsız, şipsevdi bir gençsiniz. Ama bu nişanlı olan kız sizde diğerlerinden fazla bir etki yapmış, tesadüfi bir rüya sizde fikri sabit olmuş. Siz bu rüyalara ehemmiyet verdiğiniz müddetçe zihniniz onunla meşgul olduğu için rüya devam eder. Çeşitli kızlarla sevişme bir erkekte bir eşe bağlanma hissini körletir ve terketme ihtimalini hazırlar. Bu, aile hayatı için zararlıdır. Uygun bir eş bulup evleniniz.

—

Kıbrıstan bir okuyucumuz yazıyor:

«Üç, dört aydan beri bir kızı seviyorum. Onun da beni sevdiğini zannediyorum. Fakat kendisi ile hiç konuşmadım. Beni sevip sevmediğini ve mektubumu kabul edip etmiyeceğini sordurdum, kabul edeceğini söylemiş. Fakat mektup yazdım, almadı.

«Zor durumdayım. Bana bir yol gösterir misiniz?»

Karşınızda çocuk yaşta bir kız var. Siz de bu işin cahili ve heveslisiniz. Hareketiniz çocukçadır. Daha hiç konuşmadığınız bir kızın sizi sevip sevmediğini bir başkası ile sorduruyorsunuz. İnanınız ki bunlar ilk gençlik buhranlarıdır ve iz bırakmadan geçerler. İnşallah sıraya girdiğiniz zaman siz de hakiki sevgiyi tadarsınız.

—

Nazilliden H. B. yazıyor:

«Bir kızla sevişiyoruz. Yaşlarımız küçük olduğu için bu işten vazgeçmek istiyorum. Fakat yapamıyorum.»

Her duygunun bir mevsimi vardır. Yaşınızın küçüklüğünü siz de itiraf ediyorsunuz. Karşılıklı zararlara girmeden böyle düşünceleri bırakınız.

Şimdi size spor ve bilhassa tahsilinize devam etmenizi tavsiye ederiz.

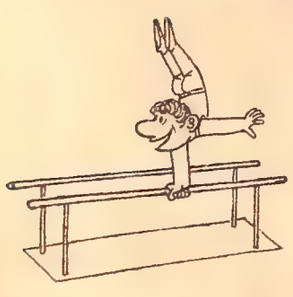

ROLF TOMER 4103-16

DEBORAH KERR

Hollywood'un güzel sinema yıldızı diyor ki:

"Ben, **LÜKS** tuvalet sabununu kullanırım."

Mükemmel bir ten! İşte bir sinema yıldızının en kıymetli varlığı! Sinema yıldızlarından onda dokuzu da, günlük tuvaletleri için sâf ve lâtif olan LÜKS tuvalet sabununa güvenirler.

Bol mikdardaki kaymak gibi köpüğü hakikî bir güzellik müstahzarıdır ve LÜKS tuvalet sabununun enfes kokusunu çok beğeneceksiniz. LÜKS tuvalet sabununun köpüğü ile cildinizi biraz ovuşturunuz. Bundan sonra, evvelâ sıcak su ile müteakiben soğuk su ile yıkayıp yumuşak bir havlu ile hafifçe kurulayınız.

Neticede, bir sinema yıldızınınki gibi taze ve çok güzel bir tene sahip olacaksınız.

2120 sinema yıldızının tercih ettiği güzellik sabunu

LT.968

GÜNEŞ VE DENİZ SİZİ BEKLİYOR

A Bu yaz çok moda olan mayo tipi. Yakası elbise gibi yuvarlak oyulmuştur. İri bir sedef düğme ile iliklenen sahte cep kapakları mayoyu çok orijinal yapmaktadır. Lâsteks veya pamuklu kumaştan yapılabilir.

B Parlak renkli motifli pamukludan yapılmıştır. İçini beyaz patiska ile duble etmek lâzımdır. Yakası elbiselerinki gibi yuvarlak oyulmuş, ama askılar çok ince bırakılmıştır. Ön kısmı eteklidir.

C Beyaz zemin üzerine kırmızı puvanlı kumaştan çok şık ve yapılması kolay bir mayo. Göğüs penslerle oturtulmuştur. Göğsün ortasından geçen bir kup mayoyu çok biçimli yapmaktadır. Karın kısmı aşağıya kadar yanlardan hafifçe büzülmüştür.

D Bu sene çok moda olan lâcivert beyaz renklerden geniş yollu bir mayo. Askılar sırtta geniş biye şeklinde başlamakta ve yanlarda omuzlara çıktıktan sonra geriye doğru kıvrılmaktadır.

A

B

BU YAZ MAYOLAR ÇOK DEKOLTE

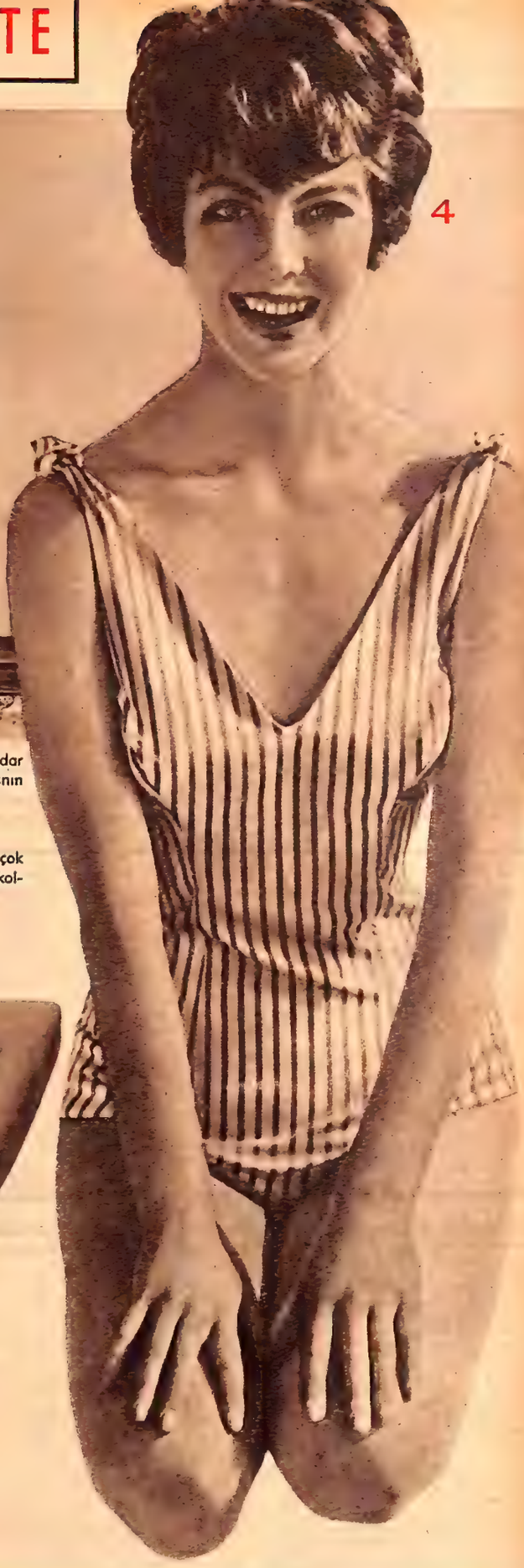

1 Sırtın kusursuz olarak yanması için bu yıl bele kadar açık mayolar giyilmektedir. Resimde bunun güzel bir örneği görülüyor.

2 Sırtta ve omuzlarda askı izlerine mâni olmak için bazı mayolar resimde olduğu gibi boynun etrafından geçen tek askı ile tutturulmuştur.

3 Geniş askılı mayolarda ise sırt bele kadar sivri olarak açıktır. Bu yılki mayo modasının özelliği çok dekolte olmasıdır.

4 Mayolarda dekolteler önden ve arkadan çok açıktır. İnce yollu lâsteks'ten açık sivri dekolteli bir mayo.

MODELLER:
CONSTANZE

TAHT UĞRUNDA BAŞ VEREN SULTANLAR

"Biz Aslanız, Bize Yiyecek Kelle Gerektir,,

9

YAZAN: ÇAĞATAY ULUÇAY

YAVUZ, çemberi yardıktan sonra altında rüzgâr gibi koşan atiyle derhal Ahyoluya vardı. Orada bekliyen gemilere binerek Kefeye gitti.

Korkut ve Ahmet, Selime Rumelide sancak verildiğini duyunca şiddetle itiraz ettiler. Bilhassa Ahmet, emirleri dinlemiyen, babasına kafa tutan Selimin hakkından gelmek için Rumeli yakasına geçmek hususunda babasından izin istediyse de verilmedi.

Selim, Kefeye gidince, babasına mektuplar yazarak af diledi. Bu suretle o da Korkut gibi, durumun inkişafını beklemek üzere meydanı Şehzade Ahmede bıraktı.

Sultan Ahmede gelince; o, İstanbula gelmesi hususunda yazılan fermanı alır almaz deliye döndü. Hayalleri hakikat olmuş gibi idi. Yıllardan beri beklediği tahta ve saltanata kavuşacaktı. Artık kendisine hükümdar gözü ile bakıyor, adamlarına Sultan Ahmet tuğralı fermanlar göndererek yanına çağırıyordu.

Sultan Ahmedin, kendi maiyetinden başka, Karaman ve Toroslarda yaşıyan aşiretlerden de sivil askerleri vardı.

Bu aşiretler, padişahlık hususunda Sultan Ahmedi destekliyorlardı. Ahmedin en çok güvendikleri Mıdık, Reyhan ve Turgudoğulları idi. Bunlara ve diğerlerine mektuplar yazarak İstanbula gidileceğinden, süratle yanına gelmelerini emretti.

Aynı zamanda Ali Paşa yerine veziriazam olan Hersekzade Ahmet Paşaya da bir mektup gönderdi. İstanbula geleceğini bildirdi.

Sultan Ahmet, divan âzalarını da elde etmişti. Fakat iş divan âzalariyle bitmiyordu. Bu askeri devleti ayakta tutan ordu vardı. Son karar onundu. Osmanlı ordusunun çekirdeğini teşkil eden yeniçeri ocağiyle Sultan Ahmedin arası iyi değildi. Şahkulu takibinde, Ali Paşa, Ahmede padişahlığı teklif edince, Sultan Ahmet yeniçeriler arasında da sondajlar yapmış, fakat onların aldırış etmediklerini görerek çok kızmıştı. Bilhassa yeniçerilerin padişaha bağlılıklarını söylemeleri kızgınlığını bir kat daha arttırmıştı. Bu tarihten itibaren Sultan Ahmet yeniçerilerden, kapıkulu da ondan nefret etmişti.

Hele Ali Paşanın ölümünden sonra, Şehzade Ahmedin yeniçerilere hakaret etmesi, bu açıklığı daha da arttırmıştı. Yeniçeriler bunu asla unutmamışlardı.

Yeniçeriler, Sultan Ahmedin taht için çağırıldığını duyunca homurdanmağa başladılar. Bilhassa divan âzalarının, yeniçerileri «ağızlarında kemik tutan taife» diye vasıflandırmaları, yeniçerileri çileden çıkarttı. Divan âzalarına mektuplar yazdılar. Onları ölümle tehdid ettiler:

«Bize sormadan Sultan Ahmedi çağırmışsınız. Bizim için ağzında kemik tutan köpek demişsiniz. Bilin ki biz köpek değiliz; aslanız; bize yiyecek kelle gerektir. Vallahilazim cümlenizin başını keseriz.»

Divan âzaları, bu mektuplara ve yeniçerilerin gönderdiği haberlere aldırış etmediler. Bunları, Selim taraftarlarının yaptığı propaganda olarak kabul ettiler. Divan toplantılarını sıklaştırarak Sultan Ahmedi karşılama programını hazırladılar.

Programın hazırlanmasında, Sultan Ahmedin lâlası Yularkıstı Sinan Paşa da bulundu. Sultan Ahmet ve maiyetini Üsküdardan İstanbul yakasına geçirecek gemilere hazırlık emri verildi. Sultan Ahmedin bineceği saltanat kayığı süslendi. Böylece ertesi gün İstanbula gelecek Ahmedi karşılamak için gereken bütün tedbirler alınmış oldu.

Sultan Ahmet, her şeyin hazır olduğunu haber alınca Maltepeden Üsküdara geldi. Yeniçeriler bunu duyunca çılgına döndüler. 27 eylül 1511 akşamı kazan kaldırdılar. Muhtelif kollara ayrılarak divan âzalarının oturdukları sokaklara daldılar.

Her kol:

— Allah Allah, Selimin devletine ve düşmanlarının körlüğüne! diye gülbanklar çekerek, naralar atarak, İstanbulu ayağa kaldırdılar.

Sultan Ahmet taraftarlığiyle şöhret alan ikinci vezir Mustafa Paşanın, Kazasker Müeyyetzade Abdurrahman Efendinin, Rumeli Beylerbeyi Hasan ve Nişancı Cafer Çelebinin evlerini basarak yağma ettiler. Kendilerini aradılarsa da bulamadılar.

Divan âzaları, canlarının derdine düşerek her biri bir yana savuşmuş; saklanmıştı.

Yeniçeriler ayrıca bir ariza yazarak ağaları vasıtasiyle padişaha sundular:

«Elbette Müeyyetoğlu Abdurrahman Efendi ve Hasan Paşa ve Nişancı Cafer Çelebi şehirden gitmek gerektir. Ve Sultan Ahmet dahi kanden geldise anda gerektir.»

Böylece ordu kararını vermiş, Sultan Ahmedin padişahlığını reddetmişti. Buna ne padişah, ne de divan âzaları engel olabilirdi. Kararın önünde herkes eğilmek zorunda kaldı.

Sultan Ahmet, yeniçerilerin ayaklandığını haber alınca, Üsküdar önünde kurulan çadırlarını ve otağını toplayıp içlere doğru çekildi.

İç Anadoluya dönen Sultan Ahmet, tahta kavuşamadığından, hayalinde yaşıyan imparatorluğun başına geçemediğinden çok üzgündü. Gözlerini kan bürümüştü. Artık kendisini Anadolu yakasının padişahı sayıyor; hiçbir şey dinlemiyor, aziller ve yeni tâyinlerle adamlarını sancaklara ve vilâyetlere yerleştiriyordu.

Oğlu Alâeddin (Ali) de önüne gelen köy ve kasabaları vuruyor; buralardan padişahın fermanı olmadan para ve asker topluyordu. Şahkulu belâsından sonra ondan daha korkunç bir âfet Anadoluyu tehdit etmeğe başlamıştı. Rahat yüzü görmiyen Anadolu, bir defa daha harb sahnesi olacak; evlât, babayı; kardeş, kardeşi kıracaktı.

Sultan Ahmet, bir müddet sonra, vilâyetinin Amasyadan Konyaya değiştirilmesini istedi. Hükümet, Konyayı vermedi. Bu sırada Karaman beylerbeyliğinde, ölen şehzade Şehenşahın oğlu Sultan Mehmet bulunuyordu.

Sultan Ahmet, bu sefer de, Şehzade Mehmet hakkında ağır sözler söyledi ve Konyanın kendisine tevcih edilmesi hususunda ısrar etti. Hükümet, Sultan Mehmet hakkında söylenenleri yerinde bulmadığı için, bu isteği reddetti.

Bunun üzerine Sultan Ahmet var kuvvetiyle Konya üzerine yürüdü. Şehri kuşattı. Sultan Mehmet, amcasına uzun müddet dayanamıyacağını anlıyarak şehri teslim etti. Bu, isyan demekti. Sultan Ahmet, babasının buyruklarına karşı gelmiş, yeğeninin tasarrufunda bulunan şehri zorla ele geçirmişti. Bu haber İstanbulda duyulunca herkesin canı sıkıldı. Bilhassa Yavuz Sultan Selim ile anlaşmış olan yeniçeriler fırsattan istifade etmesini bildiler. Ahmedin İstanbula gelişinde olduğu gibi, Konyayı alışında da ona en büyük darbeyi vurdular. Tekrar ayaklandılar. Sultan Ahmedin cezalandırılmasını istediler.

Yeniçeriler bundan başka, Sultan Ahmet üzerine gidecek kuvvetlerin komutanlığına Yavuzun geçirilmesi hususunda hükümeti ve padişahı zorladılar.

Bu durum karşısında II. Bayezit, 27 mart 1512 tarihinde Yavuza bir ferman yazdı, Ahmedi tenkil edecek kuvvetlerin başına serdar tâyin edildiğini, süratle İstanbula gelmesini emretti. Aynı zamanda kapıkulu ocaklarına ve Rumelideki beylere Yavuzun etrafında toplanmalarını bildirdi.

Yavuz Selim, Kefeden süratle hareket etti. İstanbula taraftarları ve kapıkulunun alkışları arasında girdi. *(Devamı gelecek sayıda)*

Rahat yüzü görmiyen Anadolu, bir defa daha harb sahnesi olacak; evlât, babayı; kardeş, kardeşi kıracaktı.

3 cü çekilişte

5

kişiye birer

APARTMAN DAİRESİ

1 kişiye

100.000

LİRA

ve 1610 KİŞİYE

160.000

liralık çeşitli para ikramiyeleri

Bu ikramiyelerin çekilişine girebilmek için son para yatırma günü : 18 TEMMUZ

YAPI ve KREDİ BANKASI

580 km. yükseklikte çekilen tarihî fotoğraflar :

Yeryüzünden 580 km. yükseklikte 16 bin km. hızla giden füzenin kuyruk kısmı kopuyor. Resimde, insan gözünün şimdiye kadar göremediği bir anı; füzenin feza yolculuğunun bir kademesinde ikiye ayrılışını görüyorsunuz.

Kuyruk kısmının ayrılışı, burna hususi surette yerleştirilmiş bir kamera objektifinden filme alınmıştır. Bir zaman sonra yeryüzünün bir köşesinde sulara gömülecek olan roket burnu bulunacak ve bu resimler de ele geçirilecektir.

Roketin ucundaki hususi objektif, ayrılan kısmın boşlukta gitgide küçülerek nasıl kaybolduğunu tesbit ediyor. Kopan kısım yeryüzüne düşerken, maymunları ve kamerayı taşıyan burun kısmı hızla yoluna devam etmektedir.

Roketin burnu biraz sonra yeryüzüne düşecektir. Yeryüzünün çekimi ancak 6400 km. de dörtte bire iner, fakat parabolik bir yörünge üzerinde belirli hızla giden bir cismin ağırlığı, irtifa daha az olsa bile tamamen kaybolur.

İlk Feza Yolculuğunun Tam

29 mayıs gecesi sabaha karşı Amerikanın Florida yarımadasındaki Cape Canaveral üssünden fezaya atılan Jupiter füzesi hiç rötar yapmadan Arzdan hareket etti. Bu feza gemisinin yolcu listesinde yalnız iki maymun bayanın ismi göze çarpıyordu. Able ve Baker... Eşya olarak yükü de, birkaç deniz kirpisi yumurtası, mısır taneleri, bir iki baş soğan, 25 cc. insan kanı ve bazı böcek kozalarından ibaretti. Bu eşyalardan; bilhassa yumurta ve taneler, radyasyon tetkikleri ve ağırlık kaybının ilkah üzerindeki tesirlerini inceleme bakımından mühimdi. Füze bulutların içinden geçerek saatte 16 bin km. hızla yıldızlar arasında kayboldu. Gövdenin havaya sürtünmesinden husule gelen hararet gitgide yükseliyordu. Nihayet 2.000 dereceye kadar çıktı. Füzenin uç kısmındaki kamaralarında yolculuklarının sonunu heyecanla bekleyen bayan Able ile Baker bu eritici sıcaklıktan hiç zarar görmeden yollarına devam ediyorlardı. Seyyareler arası yolculuğun ilk fedaileri ve öncüleri olan bu iki bayan maymun, yapacakları işleri gayet iyi biliyorlardı. Gerçi füzede iskambil oynayacak veya yemek yiyecek salonlar yoktu. Fakat dar kabinleri içinde yapacakları birçok vazife vardı. Able ve Baker feza mektebinde uzun müddet kurs görmüşler, buradan birincilikle mezun olmuşlardı. Yemek yemekten tutun, kendileri için lüzumlu her türlü bilgi, renk ve şekil farkları, füze için lâzım olan malûmat, bu zeki maymuncuklara ihtimamla öğretilmişti. Amerikan bilginleri hesaplarını zaten çok iyi yapmışlardı. 16.000 km. hızla giden füze, 2.400 km. lik bir mesafe katederek 15 dakika sonra, evvelce tâyin edildiği gibi, Antigua Adası açıklarında bekleyen bahriye römorkörü Kiowa'nın 15 kilometre ilerisine düştü.

Bu kısa seyahat, ilim dünyası için çok faydalı bilgiler vermiş, insanların da yakın bir gelecekte bu seyahati veya daha uzunlarını yapabilmeleri ümidini arttırmıştır. Ancak maymunların seyahatinde izahı müşkül olan bir küçük mesele, bilginleri hâlâ meşgul etmektedir. 15 dakika süren yolculuğun sonlarına doğru füze âzami yüksekliğe vardığı sıralarda, Able'den muntaza-

Able ve Baker, feza dönüşü, bahriye doktoru Donald Stullken'in yardımiyle bir basın toplantısı yaptılar. Bu toplantıda; yolculuk sırasındaki tansiyon, teneffüs, kalb durumu ve haklarındaki sair fizyolojik malûmat verilmişse de iki yolcu, «kabinleriniz rahat mıydı, roketin sarsıntısı pek mi çoktu» gibi sorulara cevap vermemişlerdir (üstte). Altta ise; hareketten evvel üç yaşında ve sincaptan daha iri olmıyan yarım kilo ağırlığındaki şebek «Baker» in feza şartlarına duşla hazırlanışı görülüyor. Baker elektrik cereyanı verilmek suretiyle tembih edilerek terbiye edilmiş, bilhassa belirli akustik ve optik sinyalleri tanıması öğretilmiştir.

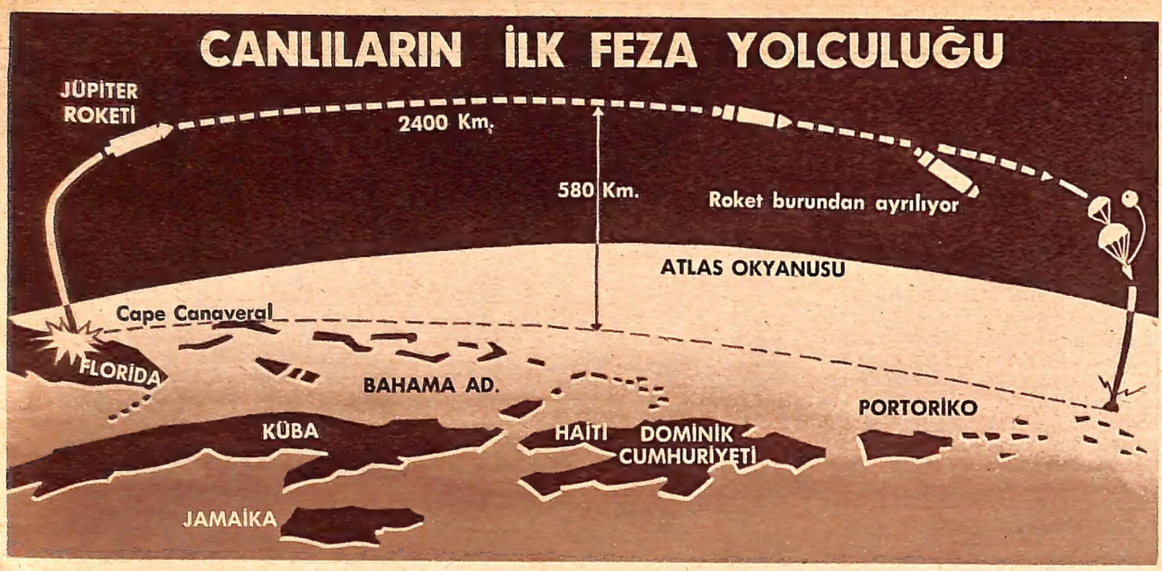

Able ve Baker adlı maymunlar, Amerikan ordusunun Jupiter füzelerinden biriyle Florida'dan atılarak 15 dakikada 2400 kilometre yol katettikten sonra, Atlas Okyanusunda Antiqua Adası yakınında suya düşmüşlerdir.

Bundan bir müddet evvel Baker ve Able adlı iki maymun, bir Jupiter füzesi içinde saatte 16.000 kilometre süratle seyrederek, bir canlının muvaffakıyetle neticelenen ilk feza yolculuğunu tamamlamışlardır. İnsanlığın mukadderatında bir dönüm noktası olan bu yolculuğun bütün safhalarını gösteren resim ve vesikalar bugün elimize geçmiş bulunmaktadır. Bunları okuyucularımıza sunuyoruz...

Resimli Hikâyesi

man gelen mesajlar bir müddet kesilmiştir. Able'in elinin altında küçük bir telsiz maniplesi vardı. Feza yolculuğuna çıkmadan evvel, karanlık bir odada karşısında kırmızı bir lâmba yanar yanmaz bu manipleye basmıya iyice alıştırılmıştı. Füzenin hareketinden sonra da karşısındaki lâmbanın her yanışında sinyale muntazam cevap veriyordu. İnişten bir müddet evvel bu cevabın kesilmiş olmasına hayret eden bilginler bunun sebebini araştırdılar. Yapılan tetkikten sonra, Able'in manipleyi kullanmayışının sebebinin, fazla sürat ve yer çekimi tesirinin azalması neticesinde reflekslerin ağırlaştığı, şuurun da muvakkaten zayıflamış olduğu neticesine varıldı. Kayıtlara bakılırsa, füzenin ilk hareketi sırasında hayvanların kalb atışı yükselmiş, keza teneffüs çok sıklaşmıştır. Seyahatin devam ettiği 15 dakikanın dokuz dakikasında maymunların ağırlıklarının sıfıra indiği ve bir kozmik şua bombardımanına tutuldukları muhakkaktır. Yazık ki Able sonradan derisinin altındaki elektrodun iltihaplanması neticesi kurtarılamıyarak ilim kurbanları arasına karışmıştır.

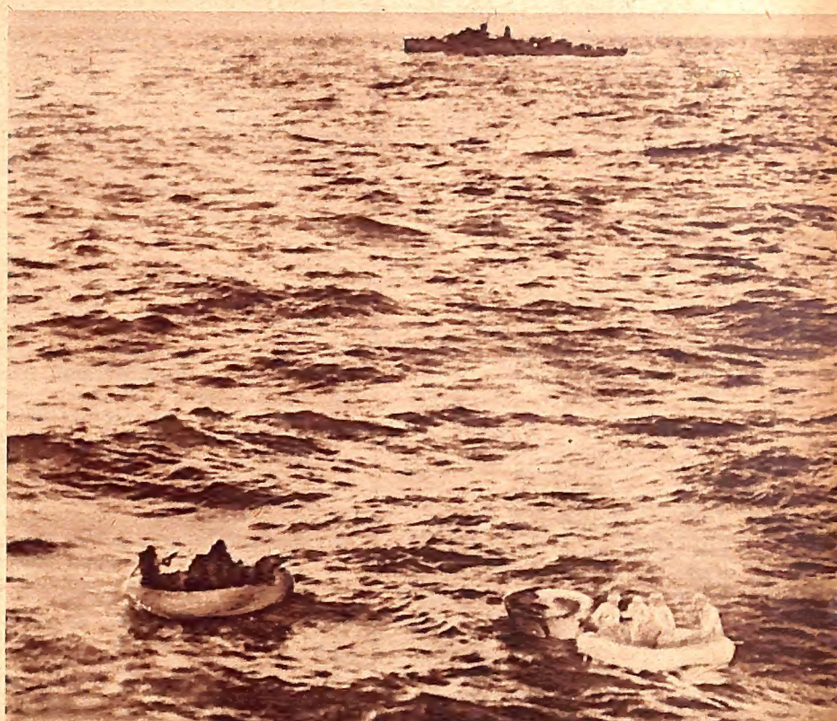

Maymunlar fezaya atıldıklarından tam 15 dakika sonra 2.400 km. yol katetmiş oldukları halde, Kiowa römorkörü tarafından sağ olarak ele geçiriliyor (üstte). Roketin en kıymetli tarafı olan burnu, arkasındaki paraşütler sayesinde ârızasızca suya inmişti. Denize düşen burun suya girince kendiliğinden şişen plâstik şamandırasının yardımiyle su sathında durabiliyor. Bu şamandıra bir taraftan da etrafa telsiz, projektör ve renkli mayi ile sinyaller göndererek arama gemisine bulunduğu yeri belli ediyor (yanda).

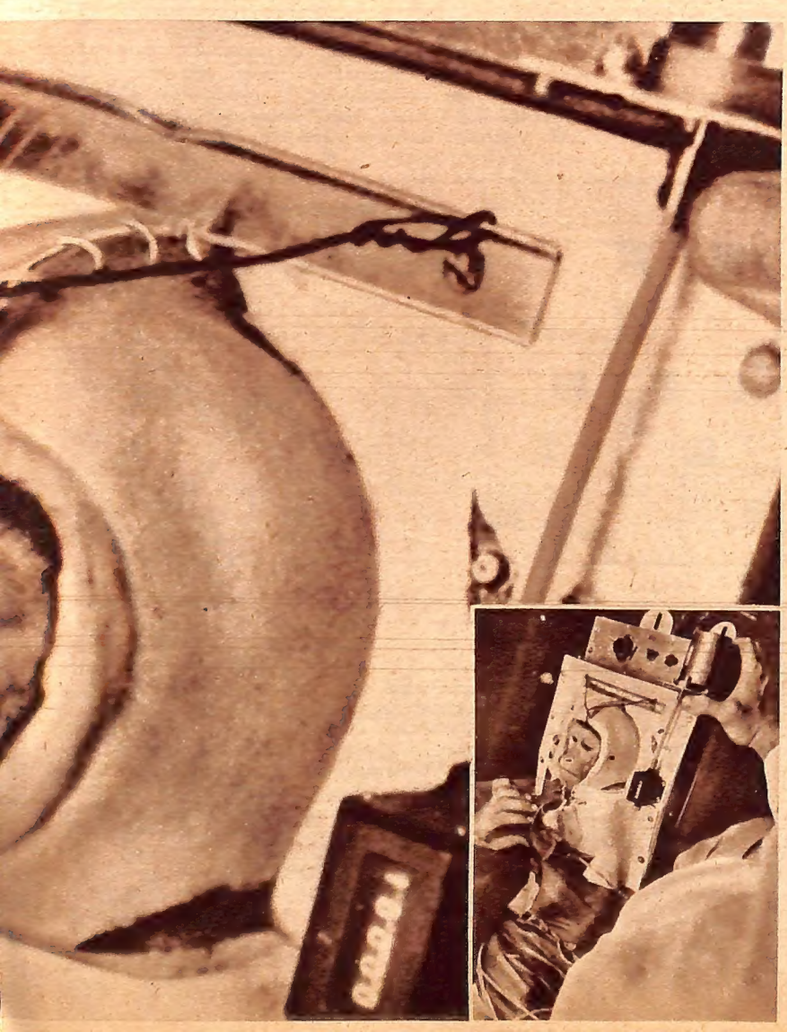

Birçok hayvan koruma dernekleri, feza tecrübelerinde maymunların kullanılmasına itiraz ettiler. Hakları da yok değil; hususi plâstik minder üzerine sırt üstü raptedilmiş, ayakları kıskıvrak bağlı şu hayvanın acıklı haline bakın. Tansiyonunu, kalbini, ateşini ve diğer fonksiyonlarını devamlı kontrol eden âletler de orasına burasına takılı... Üstelik elindeki manipleyi sıkıca tutup, her sinyal yanışında kırmızı ışığı kaçırmamak için bütün dikkatini kullanmak zorunda... Bereket versin ki bu yolculuk pek uzun sürmiyecek.

İsimlerinizin Mânasını Biliyor musunuz ?

Gökhan +

Yeni neslin erkek çocuklarına çok konulan bu isim Öztürkçedir. «Han» bey, hükümdar demektir. Gökhan, gök beyi, göklerin hükümdarı anlamına gelir.

Eşref +

Arapça bir sıfat olan bu erkek ismi «pek şerefli, aziz, muhterem», mecazi mânada da «uğurlu, mübarek» demektir. Adaşlar arasında bulunan Mustafa Eşref Paşa, Namık Kemale «Namık» mahlâsını almasını tavsiye eden vali, komutan, elçi ve şairlerdendi. Yine bu ismi taşıyan Mehmet Eşref edebiyatımızda ve halk arasında şiirleri, hicviyeleri ile tanınmış bir şairdir.

Erbatur +

Yeni nesilde erkek ismi olarak kullanılan bu Türkçe kelime «azametli, bahadır erkek» anlamına gelmektedir.

Nida +

Yeni neslin kızlarına konan Arapça isimlerdendir. «Çağırma, seslenme» anlamına gelir.

Hamdi, Hamdiye +

Kadın ve erkek isimleri arasında bulunan Arapça bir kelimedir. «Hamd» övme, şükür demektir. Yalnız Tanrı hakkında kullanılır. İsmin sonundaki «İ» nispet takısıdır. Adaşlar arasında arkeoloji ve resim sahasında büyük bir sanat ve ilim adamımız olup, Güzel Sanatlar Akademisinin başlangıcı olan Sanayii Nefise okulunu tesis ederek memlekete birçok sanatkâr yetişmesine sebep olan ve Eski Eserler Müzesini kuran Ressam Osman Hamdi Beyle ortaoyunundaki eşsiz başarılariyle İstanbulun meşhur simaları arasına giren Kavuklu Hamdi Efendi de vardır.

Kamer, Kamereddin +

Ay anlamında Arapça bir kelime olan «kamer» erkek ve kadınlarda müşterek kullanılır. Kamereddin «dinin ayı» demektir. Kelime kürdiden bestelenen bir şarkının nakaratında da geçiyor:

«Var başka hayat Arzın o solgun kamerinde»

Hüma +

Kadın ismi olarak kullanılan bu kelime Farsçada «cennet kuşu», mecazi anlamda «devlet kuşu» demektir. Hümay şeklinde de kullanılır. Türkçede karşılığı «umay» dır.

Mukbil, Mukbile +

«İkballi, mesut, bahtiyar» anlamında Arapça kadın ve erkek isimlerindendir.

+ İşaretli isimlerin mânaları okuyucularımız tarafından istenmiştir.

OKUYUCU MEKTUPLARI

Özalptan Bay Mustafa Kaya'ya:
Bayan arkadaşınıza hiçbir hususi fikriniz olmadığını bildirmeniz kâfidir.

■

İzmirden Bay Halil Şaşarana:
İslâm tarihini okuyunuz. Hazreti Hüseyinin başının tekmelendiğine ait bir kayda raslıyamazsınız. Top oyunu Romalıların devrinde de vardı. Çocukların ve gençlerin top oyununa mâni olmak için topu Kerbelâ şehidinin başına benzetmek her Müslümanın kalbini incitir.

■

Denizliden Bay Mehmet Aliye:
Akademiye, ortaokul ve lise mezunu talebe alınıyor. Akademide tahsilin kaç paraya mal olacağını bilemeyiz. Sizin çalışmanıza, şehirdeki masrafınıza bağlıdır. Artist yetiştiren bir müessese olmadığını birçok okuyucumuz gibi size de bildiriyoruz. İsterseniz sesiniz için Konservatuvara müracaat ediniz. Kendinizi artistlik, ses sanatkârlığı, romancılık gibi heveslere kaptırarak vakit kaybettiğinizi görüyoruz. Sizde böyle meziyetler varsa bir gün ortaya çıkar. Fakat önce hayatınızı kazanacak bir meslek seçiniz.

Haziran, sene içinde haylazlık etmiyen çocukların derslerine çalışmalarının mükâfatı olan sınıf geçme müjdesini aldıkları mutlu bir aydır. Hele son sınıfta bulunanlar bu ayda diplomalarına kavuşunca büsbütün sevinirler. Resimde Kadıköy Osman Gazi İlkokulu son sınıf öğrencileri, öğretmenleri Emine Nezahet Boncuk'la birlikte diploma töreninde görülüyorlar.

Germencikten Bay Tahir Naldöken'e:
Şimdi bisikletler çok pahalı. Mademki babanız vadetmiş, elbet bir gün alır. Tahir isminin anlamı yeni serinin 16. sayısında verildi.

■

İzmirden Bay Hüseyin Balular'a:
Hayat mecmuasında şiir neşretmiyoruz. Kusura bakmayın.

■

İzmirden Bay Hasan Verep'e:
Gazeteden kesilmiş ve basılmış resimlerin bizim kullandığımız teknikle Hayat mecmuasında basılmasına imkân yoktur. Teşekkür ederiz.

Lüleburgazdan Bay Naci Akay'a:
Naci ve Naciye isminin anlamı 63. sayıda verildi. Dişleriniz için her hangi bir diş hekimi size tavsiyede bulunabilir. Zaman kaybetmeyiniz.

■

Bize mektup yazan Afganistanlı okuyucumuza:
Aileniz sizi Türkiyeye gönderirken buradaki geçiminizi ve nasıl okuyabileceğinizi düşünmeliydiler. Burada bir iş tuttuğunuza göre, bir dereceye kadar kendinizi kurtarmış sayılırsınız. Sefarete müracaat ederek ana ve babanızla irtibat temin edebilirsiniz.

Mecmuamızda tefrika edilen E. Org. Fahrettin Altay'ın «Millî Mücadele Hâtıralarım» yazı serisiyle ilgili olarak aldığımız iki yazıyı aynen neşrediyoruz:

22 mayıs 1959 tarihli sayı 21 Hayat mecmuasında neşir edilen (Millî Mücadele Hâtıralarım) isimle Sayın Kumandanım Orgeneral Fahrettin Altayın kıymetli kalemleriyle İzmire ilk girişimizden bahsetmek lûtfunda bulunmuşlar. Yalnız burada İzmire ilk giren benim kıtam ve benim askerlerimdi. Rahmetli Şerafettinin yanında tek bir askeri yoktu, benimle girmiş bulunuyordu. Muhterem kumandanımın yazdıkları gibi her ikimiz de ayrı ayrı şanlı mukaddes bayrağımızı ellerimizle çekmek şerefine nail olduk. Bizzat vakanın içinde olduğum için mecmuanızın ilk çıkacak sayısında aynen tashihini saygılarımla rica ederim.

Eski Süvari Yüzbaşısı ve
E. Hava Orgeneral
Z. Doğan

Merhum General Ali İhsan Sâbis'in oğlu Prof. Y. Mühendis Turgan Sâbis'ten aldığımız diğer tavzih mektubu da aynen şöyledir:

«Mecmuanızın 20 nci sayısında General Fahrettin Altayın hâtıralarında rahmetli babam General Ali İhsan Sâbis hakkında: «General Ali İhsan Sâbis divanıharb huzurunda muhakeme edilerek emekliye sevkedildi.» denilmektedir. Bunda sayın General zuhule düşmüşlerdir. General Ali İhsan Sâbis, filvaki zaferden sonra İzmirde teşkil olunan bir divanıharbe sevkolunmuşsa da bu divanıharb, Garp Cephesi Kumandanı tarafından kendisine isnat olunan hususlardan hiç birini vârit görmiyerek hepsinden beraetine karar vermiş, yalnız mafevkine karşı lâzımgelen hürmeti göstermediğine hükmederek «tevbih» cezası vermiştir. General Ali İhsan Sâbis daha sonra, Garp Cephesi Kumandanı tarafından kendisi hakkında «Ordu kumandanlığı yapamaz» tarzında verilen bir sicil üzerine, Millî Müdafaa Vekili tarafından doğrudan doğruya emekliye sevkedilmiştir.»

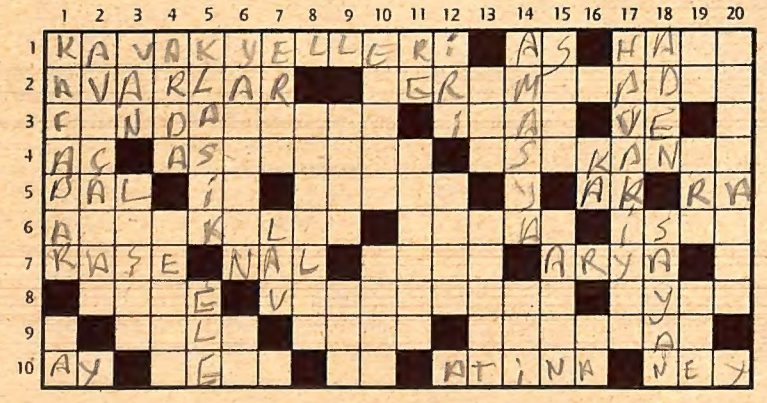

BİLMECE

SOLDAN SAĞA: 1: Bazı gençlerin başında esen rüzgâr — İskambilde bir kâğıt — Kumaşı ile meşhur şehir. 2: Tarihte Avrupanın ortasında imparatorluk kurmuş Türk-Mogol halkından (çoğul) — Kadın yazarlarımızdan biri (2 kelime). 3: Çapa at kumandası — İnanç — Virgül kıymetinde bir kelimecik. 4: Tok onun halinden anlamaz — Karpit gazı — Tersi eksiltme. 5: Dalgıca emir — Arapça bayram — Pek az — Hicap — Mısır Tanrılarından. 6: Gizli kapaklı olmıyan söz (iki kelime) — Arapça tütün — Tersi bir ecnebi kadın ismi. 7: Titreme — Hayvanlara ayakkabı — Hastalara temenni edilen — Operada solo. 8: Kokulu bir ot — Anneler — Uykudan kaldır 9: Tehditli bir ihtar — Hayvan saçı — Soylu isim. 10: Kamer — Dağcık — Geometri terimi — Yunanistanın başkenti — Nefesli sazlardan.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1: Aynı fikirleri taşıyan arkadaş — Ayak. 2: Dilenen. 3: Doğuda bir ilimiz — Tersi bir dokumacı terimi. 4: Meriç nehrinin kollarından — Sıkışma, düğüm. 5: Üzerinden zaman geçtiği halde değerini kaybetmiyen sanat eseri — Kalburdan geçir. 6: Anan — Tersi bir harfin adı. 7: Tersi bir ot — Yanardağ akıntısı. 8: Albay. 9: Mahkeme belgesi — Dudak. 10: Bir erkek adı — Amerika devletlerinden. 11: Nota — Eşi zor bulunur. 12 Büyük — Irakta tarihî bir şehir. 13: Zımnen anlatma — En kalın ip. 14: Kuzey Anadolu illerimizden — Tersi şart edatı. 15: Övme — İnce, zarif. 16: Tersi beyaz — Nota. 17: İsanın on iki azizine verilen isim. 18: Hint denizinde bir Arap körfezi — Hürmet eden. 19: Nota — Köpeğe emir — Gözleri görmiyen. 20: Taharri etmek (çoğul).

GEÇEN HAFTAKİ BİLMECENİN ÇÖZÜMÜ

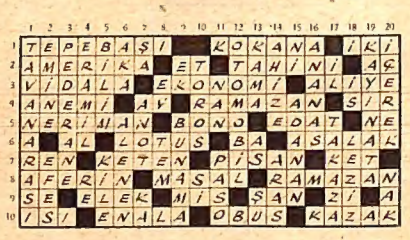

KARİKATÜR

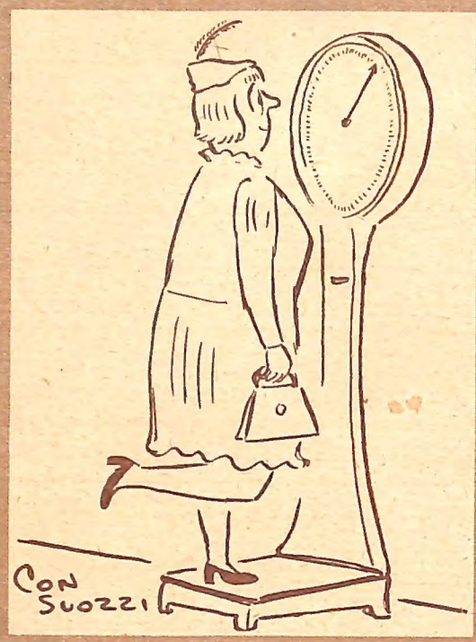

— Deniz sıcak mı?...

MEMLEKET MANZARALARI : 4

HALİLÜRRAHMAN GÖLÜ

Güneydoğu illerimizden Urfanın güneybatı bölgesinde, birbirine bir kanalla bağlı iki göl vardır. Bunlardan 50 metre uzunluk ve 30 metre genişlikteki Aynzeliha Gölü, halk tarafından Hazreti İbrahimin ateşe atıldığı yer olarak bilinir. Bu gölde mukaddes addedilen ve yüzyıllardan beri el sürülmeyen balıklar vardır. Âdeta ehlileşmiş olan bu balıklar, kıyıda yürüyen insanların peşinden sürüler halinde yüzerler. Atılan haşlanmış mısır, nohut ve ekmekleri havada yakalarlar. Öbürü, 150 m. boyunda ve 30 m. genişliğindeki Halilürrahman Gölüdür. Yukarıda, şehre yakın yaylaların yeraltı suları ile beslenen bu göllerden Halilürrahman Gölü ve aynı ismi alan Camii görülüyor.